

GLOBAL TOBACCO NEWS

A photograph of Donald Trump and Melania Trump walking outdoors. Donald Trump is in the center, wearing a dark blue suit and a purple tie, looking down at a small white container of ZYN tobacco he is holding in his hands. Melania Trump is to his left, wearing a white shirt and a floral skirt, looking towards him. In the background, a man in a suit and sunglasses is partially visible. The image is overlaid with large, bold text.

**ZYN EMERGES AS
MAGA CULTURAL
SYMBOL**

MỤC LỤC

NÔNG DÂN & NGUYÊN LIỆU	4
ZIMBABWE: SẢN LƯỢNG THUỐC LÁ TĂNG 38,5%, GIÁ BÁN LAO DỐC.....	4
PHILIPPINES: NTA GIẢI QUYẾT ÁP LỰC CHO THỊ TRƯỜNG THUỐC LÁ.....	5
MALAWI: THỊ TRƯỜNG TRẦN ĐỘNG VÌ HÀNG LOẠT LỖ HÀNG BỊ LOẠI	5
CỘNG HÒA DOMINICA: DREW ESTATE MỞ RỘNG HOẠT ĐỘNG	6
MỸ: ALTRIA ỦNG HỘ CÁC VÙNG TRỒNG THUỐC LÁ	6
ZIMBABWE: ĐẢM BẢO VỤ THU HOẠCH THUỐC LÁ VẪN CÓ NGƯỜI THU MUA.....	7
 SẢN XUẤT & KINH DOANH	8
ĐỨC: INTERSUPPLY TRỞ LẠI VÀO NGÀY 15–17 THÁNG CHÍN NĂM NAY	8
ĐỨC: INTERTABAC SẼ ĐƯỢC CHUYỂN SANG TỔ CHỨC TẠI NAM PHI	9
ẤN ĐỘ: BAT MỞ TRUNG TÂM CÔNG NGHỆ MỚI	9
TRUNG QUỐC: ISPIRE BƯỚC VÀO THỊ TRƯỜNG TÚI NICOTINE	10
TRUNG ĐÔNG: PMI CẢNH BÁO XUNG ĐỘT TẠI KHU VỰC NÀY SẼ THÚC ĐẨY BUÔN LẬU BẤT HỢP PHÁP Ở CHÂU Á.	11
MỸ: THỊ TRƯỜNG TÚI NICOTINE ĐANG THAY ĐỔI NHANH CHÓNG	11
MỸ: CAPITAL GROUP MUA LẠI 5,61% CỔ PHẦN CỦA KT&G	12
BỈ: VIỆC BÁN THUỐC LÁ TẠI SIÊU THỊ SẼ QUAY TRỞ LẠI VÀO NĂM 2027	13
ANH: PML RA MẮT THUỐC LÁ LEVIA KHÔNG CHỨA THUỐC LÁ	13
MALAYSIA: SỰ GIA TĂNG ĐỘT BIẾN VỚI THUỐC LÁ BÀN VỚI GIÁ "4 RM"	14
NHẬT BẢN: THỊ TRƯỜNG TÚI NICOTINE	15
THỤY ĐIỂN: BỘ TRƯỞNG CHÍNH PHỦ THĂM NHÀ MÁY SẢN XUẤT TÚI NICOTINE, LÀ NGÀNH CÔNG NGHIỆP XUẤT KHẨU QUAN TRỌNG	16
 DOANH NGHIỆP & PHÁP LUẬT	18
MỸ: ZYN TRỞ THÀNH BIỂU TƯỢNG VĂN HÓA MAGA GIỮA SỰ THAY ĐỔI CHÍNH SÁCH CỦA FDA	18
ASEAN: THUỐC LÁ BẤT HỢP PHÁP GÂY TỔN THẤT CHO CÁC NƯỚC TRONG KHU VỰC.....	19
ÚC: HẾT CHỖ ĐỂ LƯU TRỮ THUỐC LÁ BẤT HỢP PHÁP	20
MALAYSIA: QUYẾT ĐỊNH LOẠI BỎ NICOTINE KHỎI DANH MỤC CHẤT ĐỘC LÀ “PHI LÝ”	21
THẾ GIỚI: WHO CÔNG BỐ BÁO CÁO VỀ TÚI NICOTINE, NGÀNH CÔNG NGHIỆP PHẢN ỨNG MẠNH MẼ	21

MỸ: VỤ ÁN HÌNH SỰ BAT VÌ VI PHẠM LỆNH TRỪNG PHẠT BẮC TRIỀU TIÊN ĐƯỢC TÒA ÁN HỦY BỎ.....	22
UZBEKISTAN: BAT THẢO LUẬN VỀ KẾ HOẠCH MỞ RỘNG VÀ HIỆN ĐẠI HÓA.....	23
MỸ: FDA CHẤP THUẬN THUỐC LÁ ĐIỆN TỬ TINH DẦU HƯƠNG TRÁI CÂY	24
THÁI LAN: LÀM RÕ CÁC QUY ĐỊNH VỀ TÚI NICOTINE	24
MALAYSIA: SẢN PHẨM BẤT HỢP PHÁP TĂNG TRƯỞNG	25
ANH: THÔNG QUA DỰ LUẬT VỀ THUỐC LÁ VÀ THUỐC LÁ ĐIỆN TỬ	26
INDONESIA: PHẢN ĐỐI ĐỀ XUẤT VỀ THUẾ THEO BẠC ĐỐI VỚI THUỐC LÁ.....	27
THÁI LAN: THU GIỮ VAPES VÀ KHÍ NITƠ TRỊ GIÁ HƠN 27 TRIỆU THB	27
HÀ LAN: CÂN NHẮC LỆNH CẤM ĐÀU LỘC THUỐC LÁ ĐỂ GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ Ô NHIỄM NHỰA.....	28
TÂY BAN NHA: HƯỚNG ĐẾN VIỆC BÁN THUỐC LÁ ĐIỆN TỬ VÀ TÚI NICOTINE QUA CÁC KÊNH ĐƯỢC CẤP PHÉP, BỎ LỆNH CẤM HOÀN TOÀN	29
NGA: HIỆP HỘI CÁC DOANH NGHIỆP CHO RẰNG LỆNH CẤM THUỐC LÁ ĐIỆN TỬ SẼ TẠO RA RỦI RO LỚN HƠN BẤT KỲ QUY ĐỊNH HIỆU QUẢ NÀO	29
TRUNG QUỐC: THIẾT LẬP TIÊU CHUẨN QUỐC GIA CHO THUỐC LÁ LÀM NÓNG.....	30
MỸ: FDA CÓ CƠ SỞ KHOA HỌC VỀ KHẢ NĂNG GIẢM NGUY CƠ	31
EU: BAT KHUYẾN KHÍCH THAM GIA THAM VẤN CỦA EU.....	32

NGHIÊN CỨU & ỨNG DỤNG 33

TRUNG QUỐC: HOÀN THIỆN BẢN ĐỒ SINH TỔNG HỢP NICOTINE – CHẤM DỨT BÍ ẨN KÉO DÀI HÀNG THẬP KỶ	33
TÁI THIẾT KẾ CÂY THUỐC LÁ ĐỂ SẢN XUẤT CÁC HỢP CHẤT GÂY ẢO GIÁC.....	35

THE INTERNET SAYS IT'S TRUE

NÔNG DÂN & NGUYÊN LIỆU

ZIMBABWE: SẢN LƯỢNG THUỐC LÁ TĂNG 38,5%, GIÁ BÁN LAO ĐỐC

21/5 — Vụ mùa thuốc lá Vàng sậy (FCV) của Zimbabwe năm 2026 đang tiến tới mức kỷ lục về sản lượng, với khối lượng bán ra tăng 38,5% so với cùng kỳ năm trước. Tuy nhiên, nông dân lại chứng kiến lợi nhuận trên mỗi kg giảm mạnh do giá quốc tế suy yếu, theo *Business Daily*. Số liệu từ Hiệp hội Thuốc lá Zimbabwe cho thấy, tính đến ngày giao dịch thứ 42 (5/5/2026), Zimbabwe đã bán được 199 ngàn tấn thuốc lá qua cả sàn đấu giá và hợp đồng, với giá trung bình 2,60 USD/kg. Trong khi đó, cùng kỳ năm 2025, sản lượng chỉ đạt 143,8 ngàn tấn nhưng giá lại cao hơn nhiều, ở mức 3,40 USD/kg. Sản lượng tăng mạnh nhưng không kéo theo doanh thu tương ứng: tổng kim ngạch năm 2026 đạt khoảng 517,7 triệu USD, chỉ tăng 5,9% so với 488,9 triệu USD của năm trước, dù khối lượng bán ra nhiều hơn 55,3 ngàn tấn. Phần lớn giao dịch

diễn ra theo hợp đồng, với tổng cộng 186,3 ngàn tấn (chiếm 93,6% sản lượng) ở mức giá trung bình 2,64 USD/kg. Trong khi đó, đấu giá chỉ đạt 12,8 ngàn tấn với giá 1,95 USD/kg, thấp hơn khoảng 26% so với hợp đồng. Sự chênh lệch này khiến các hộ nông dân nhỏ phụ thuộc vào sàn đấu giá chịu áp lực lớn, thậm chí có nguy

cơ bán dưới giá thành khi tính cả chi phí đầu vào và sấy lá. Các nhà phân tích cho rằng giá giảm phản ánh những thách thức toàn cầu: tỷ lệ hút thuốc tại các thị trường lớn tiếp tục giảm dài hạn, nguồn cung tăng từ các quốc gia sản xuất như Brazil, Malawi, Mozambique và Tanzania, cùng với sản lượng bùng nổ của chính Zimbabwe, đã tạo thêm áp lực giảm giá. (Xinhua)

PHILIPPINES: NTA GIẢI QUYẾT ÁP LỰC CHO THỊ TRƯỜNG THUỐC LÁ

18/5 - Cơ quan Quản lý Thuốc lá Quốc gia (NTA) đã triệu tập các bên liên quan tại Ilocos Norte để giải quyết những thách thức ngày càng gia tăng trong ngành thuốc lá, bao gồm giá thu mua tại nông trại giảm, nguồn cung dư thừa và nạn buôn lậu đang diễn ra. Cuộc họp đã quy tụ chính quyền địa phương, thương nhân và các nhóm nông

dân để đánh giá tình hình thị trường và tìm kiếm các biện pháp phối hợp khi áp lực nguồn cung trong nước và toàn cầu ảnh hưởng đến giá cả và nhu cầu. Các quan chức nhấn mạnh việc giá lá thuốc lá sụt giảm mạnh— từ hơn 100 peso (1,60 USD/kg) xuống còn khoảng 75 peso (1,20 USD/kg) – cùng với chi phí sản xuất tăng cao và việc chậm trễ cấp vốn hỗ trợ. Nông

dân cũng chỉ ra những khó khăn trong việc bán cây trồng này không có hợp đồng trong bối cảnh nguồn cung dư thừa cả trong nước và quốc tế. Để đối phó, NTA đang thúc đẩy việc mở rộng các thỏa thuận trồng trọt theo hợp đồng và các chiến lược đa dạng hóa cây trồng, trong khi các bên liên quan cam kết cải thiện sự phối hợp và tiếp cận thị trường để ổn định ngành này. (Philippine Information Agency)

MALAWI: THỊ TRƯỜNG TRẤN ĐỘNG VÌ HÀNG LOẠT LÔ HÀNG BỊ LOẠI

12/5 - Mùa vụ kinh doanh thuốc lá năm 2026 của Malawi đã mở màn với sự gián đoạn nghiêm trọng, khi nông dân báo cáo tỷ lệ các lô hàng bị từ chối lên tới 96-100% tại các phiên đấu giá, do khoảng cách ngày càng lớn giữa cung và cầu toàn cầu, theo tờ *The Nyasa Times*. Các quan chức cho biết sản lượng dư thừa đã buộc người mua phải thắt chặt khối lượng thu mua và tiêu chuẩn chất lượng, khiến nhiều nông dân không thể bán được sản phẩm của mình, làm dấy lên lo ngại về việc mất thu nhập và khả năng trả nợ. Ủy ban Thuốc lá đã khởi động các cuộc đàm phán khẩn cấp với người thu mua và các bên liên quan trong ngành để ổn định thị trường và cải thiện lượng tiêu thụ, vì tình hình hiện tại đang đe dọa đến những tác động kinh tế rộng lớn hơn. Vì thuốc lá vẫn là nguồn thu ngoại tệ hàng đầu của Malawi, sự gián đoạn kéo dài có thể ảnh hưởng đến doanh thu quốc gia và sự ổn định kinh tế nếu tỷ lệ các lô hàng bị từ chối tiếp tục diễn ra. Bất chấp tình hình căng thẳng, Malawi đã bán được khoảng 19,3

ngàn tấn thuốc lá, trị giá khoảng 40,8 triệu USD trong bốn tuần đầu mùa vụ, với giá trung bình là 2,12 USD/kg. (Tobacco Reporter)

CỘNG HÒA DOMINICA: DREW ESTATE MỞ RỘNG HOẠT ĐỘNG

08/5 – Công ty Drew Estate đã công bố kế hoạch mở rộng sang Cộng hòa Dominica với dự án mới về nông nghiệp và sản xuất, công ty Drew Dominicana, dự kiến khai trương vào đầu năm 2027, theo Hiệp hội Xi-gà Cao cấp. Dự án này bao gồm một nhà máy sản xuất xi-gà rộng 73.000 feet vuông tại Santiago và một trang trại trồng thuốc

lá chuyên dụng tại Villa González, đánh dấu lần đầu tiên công ty này sản xuất xi-gà bên ngoài Nicaragua, nơi họ đặt trụ sở hoạt động sản xuất từ trước đến nay. Công ty cho biết phần lớn việc sản xuất sẽ vẫn được duy trì tại cơ sở Estelí, trong khi một số thương hiệu nhất định, bao gồm *Deadwood Tobacco Co. Dominicana* và *Undercrown El Tigre Dominicano*, dự

kiến sẽ chuyển sang địa điểm mới sau khi đi vào hoạt động. Dự án sẽ tập trung vào trồng thuốc lá, sản xuất xi-gà và sự trải nghiệm hướng đến khách hàng. Drew Estate cho biết trang trại sẽ trồng thuốc lá độc quyền cho công ty và sẽ do nông dân thuốc lá người Dominica, Manuel Peralta, dẫn dắt. Các giám đốc điều hành của công ty mô tả việc mở rộng này là một khoản đầu tư chiến lược dài hạn, với các chi tiết bổ sung về sản xuất và các sản phẩm ra mắt trong tương lai sẽ được công bố khi dự án tiến triển. (Cigar Aficionado)

MỸ: ALTRIA ỦNG HỘ CÁC VÙNG TRỒNG THUỐC LÁ

03/5 - Tập đoàn Altria cho biết sẽ tăng cường việc đầu tư từ thiện nguyện gắn liền với chuỗi cung ứng thuốc lá của Mỹ và các cộng đồng trồng thuốc lá trong khi quốc gia này sắp kỷ niệm 250 năm thành lập. Trong ba năm tới, Altria Client Services (ALCS),

với nguồn tài trợ từ Philip Morris USA (PM USA), dự kiến sẽ tài trợ hơn 8 triệu USD để hỗ trợ giáo dục nông nghiệp, nhu cầu cộng đồng tại các vùng trồng thuốc lá và sự tham gia của nhân viên vào các hoạt động cộng đồng. Một yếu tố trọng tâm là việc thành lập các quỹ tài trợ tại Trường Cao đẳng Nông nghiệp, Thực phẩm và Môi trường Martin-Gatton thuộc Đại học Kentucky

và Trường Cao đẳng Nông nghiệp và Khoa học Đời sống thuộc Đại học Virginia Tech. Mỗi trường đại học sẽ nhận được 2 triệu USD trong ba năm để hỗ trợ cho các vị giáo sư được tài trợ nhằm tăng cường năng lực nghiên cứu và khuyến nông tại các khu vực trồng thuốc lá. Ngoài ra, Altria cho biết họ đang nỗ lực thành lập các quỹ do nhà tài trợ tư vấn trị giá 4,1 triệu USD trên khắp các cộng đồng trồng thuốc lá trọng điểm của PM USA tại Virginia, Bắc Carolina và Kentucky, được thiết kế để giải quyết các ưu tiên địa phương và cung cấp cơ chế cứu trợ thiên tai trong tương lai. Ngoài ra, công ty cũng lên kế hoạch thu hút gần 6.000 nhân viên tham gia các hoạt động tình nguyện, quyên góp từ thiện và giáo dục công dân, với mục tiêu đạt 25.000 giờ tình nguyện mỗi năm vào năm 2030. “Trong thời điểm kỷ niệm 250 năm ngày độc lập của nước Mỹ là lúc để chúng ta cùng nhau đoàn kết và thực sự hỗ trợ lẫn nhau trong cộng đồng mà chúng ta đang sinh sống”, bà Jennifer Hunter, phó chủ tịch cấp cao về trách nhiệm xã hội doanh nghiệp và giám đốc phát triển bền vững tại Altria Client Services, cho biết. (Tobacco Journal International)

ZIMBABWE: ĐẢM BẢO VỤ THU HOẠCH THUỐC LÁ VẪN CÓ NGƯỜI THU MUA

01/5 - Hội đồng Công nghiệp và Tiếp thị Thuốc lá Zimbabwe (TIMB) đảm bảo rằng vụ thu hoạch thuốc lá dự kiến đạt mức kỷ lục của nước này, lên tới hơn 400 ngàn tấn, sẽ

được người mua tiêu thụ hết, xoa dịu những lo ngại về tình trạng dư cung toàn cầu. Các thương nhân quốc tế và trong nước đã cam kết thu mua phần lớn sản lượng, với mục tiêu ngăn chặn sự lặp lại sự gián đoạn thị trường đã được nhìn thấy ở các nước sản xuất khác, nơi tình trạng dư cung dẫn đến giá cả sụp đổ. Mặc dù sản lượng cao, nhu cầu toàn cầu đã giảm

sau khi các nhà sản xuất thuốc lá tái tạo lại kho hàng sau đại dịch, góp phần làm giá giảm khoảng 18%. Tuy nhiên, các quan chức cho biết các thị trường mới nổi và những rủi ro tiềm tàng về nguồn cung trong tương lai có thể hỗ trợ nhu cầu và giá cả vào cuối mùa vụ. (France 24)

THE
INTERNET
SAYS IT'S
TRUE

SẢN XUẤT & KINH DOANH

ĐỨC: INTERSUPPLY TRỞ LẠI VÀO NGÀY 15–17 THÁNG CHÍN NĂM NAY

22/5 - InterSupply 2026 sẽ diễn ra từ ngày 15 đến 17/9 tại Dortmund, tập trung vào toàn bộ chuỗi sản xuất và cung ứng thuốc lá hiện đại cùng các sản phẩm thay thế nicotine. Sự kiện mang đến cái nhìn toàn diện về nguyên liệu, công nghệ chế biến,

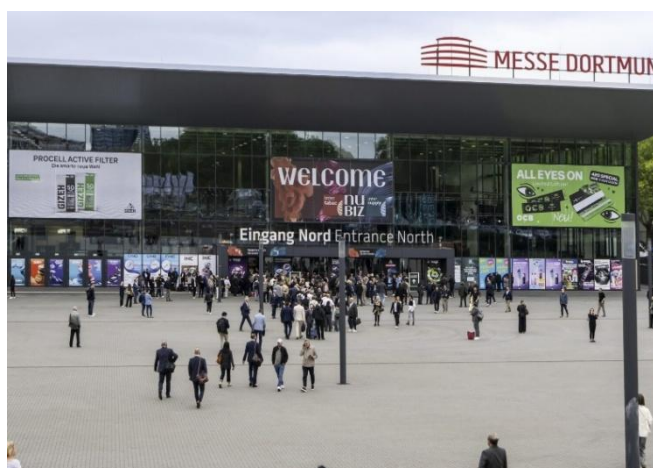

máy móc, bao bì và dịch vụ liên quan, đồng thời kết nối trực tiếp với InterTabac và NUBIZ để mở rộng sang xu hướng thị trường, sản phẩm mới và bán lẻ. Đây là điểm gặp gỡ quốc tế thường niên của các nhà sản xuất, nhà cung ứng, công ty công nghệ và khách tham quan, tạo mạng lưới chuyên môn và cơ hội hợp tác. Triển lãm quy tụ nhiều tên tuổi lớn như Universal Leaf Tobacco, Körber Technologies, Focke & Co., G.D. SpA, Hertz & Selck cùng các đơn vị mới như Eckel & Sohn, Atlantic Chemicals Trading, Sachee Fragrances & Chemicals, Bamet, Honeywell và SYMETAL Aluminium Foil Industry. Không gian

trưng bày đã được đặt kín phần lớn, cơ hội tham gia còn hạn chế. Song song đó, chương trình hội thảo sẽ bàn về quy định, bền vững, đổi mới, phát triển thị trường và sản phẩm mới, với các keynote, panel và masterclass cung cấp góc nhìn về tác động đến sản xuất, bao bì, ghi nhãn, truy xuất và đảm bảo chất lượng. Khách tham quan có thể nắm bắt nhanh xu hướng, đánh giá mức độ liên quan cho hoạt động kinh doanh của mình. Nội dung triển lãm bao quát từ nguyên liệu thô, hương liệu, máy móc, công nghệ, bao bì đến dịch vụ sản xuất, giúp doanh nghiệp so sánh và đánh giá các yếu tố thiết yếu cho sản xuất hiệu quả, tuân thủ và định hướng tương lai. Sự kết hợp quốc tế của nhà triển lãm và khách tham quan tạo nên môi trường giàu chuyên môn, công nghệ và cơ hội kinh doanh. (Intersupply.de)

ĐỨC: INTERTABAC SẼ ĐƯỢC CHUYỂN SANG TỔ CHỨC TẠI NAM PHI

20/5 - InterTabac – hội chợ thuốc lá quốc tế lớn nhất thế giới với hơn 800 đơn vị triển lãm và khách tham quan từ hơn 70 quốc gia – sẽ được chuyển qua Nam Phi tổ chức. Sau khi ra mắt thành công vào năm 2025, sự kiện Cigar Culture Summit sẽ trở lại vào ngày 14/9 trước thềm InterTabac 2026 tại Dortmund, đồng thời lần đầu tiên được tổ

chức tại Nam Phi vào tháng 10. Sự kiện này được Messe Dortmund khởi xướng cùng các đối tác và nhà tài trợ trong ngành xì-gà, nhằm tạo môi trường chuyên biệt cho trao đổi, kết nối và cơ hội kinh doanh. Phản hồi tích cực từ thị trường cho thấy mô hình sự kiện tập trung mang lại giá trị rõ rệt, kết nối các chủ đề quan trọng, nhà hoạch định và động lực đổi mới. Việc chuyển

sang tổ chức tại Nam Phi nằm trong chiến lược quốc tế hóa của InterTabac, sau khi đã hợp tác với Lagos Cigar Festival tại Nigeria. Mục tiêu là tăng cường liên kết với các thị trường tăng trưởng khu vực, định hình xu hướng toàn cầu trong bối cảnh địa phương, đồng thời mở ra cơ hội tiếp cận thị trường mới, đổi mới và hợp tác lâu dài cho doanh nghiệp, đối tác và nhà tài trợ. (Intertabac.de)

ẤN ĐỘ: BAT MỞ TRUNG TÂM CÔNG NGHỆ MỚI

19/5 – BAT đã công bố kế hoạch mở một trung tâm Thông tin, Kỹ thuật số và Công nghệ (IDT) mới tại khu vực Fraser Town, Bengaluru, nhằm củng cố dấu ấn công nghệ toàn cầu của tập đoàn và hỗ trợ quá trình chuyển đổi thành một doanh nghiệp linh hoạt hơn, định hướng dữ liệu. Trung tâm mới sẽ là nơi đặt Future Capabilities Centre (FCC) vừa được thành lập, tập hợp các năng lực công nghệ trọng yếu tại một địa điểm để thúc đẩy tốc độ triển khai và đổi mới trong toàn BAT. Javed Iqbal, Giám đốc Tài chính tạm quyền kiêm Giám đốc Kỹ thuật số và Thông tin của BAT, cho biết: “Chúng

tôi đang xây dựng BAT trở nên linh hoạt hơn, định hướng dữ liệu và phù hợp với tương lai, với công nghệ đóng vai trò cốt lõi trong hành trình chuyển đổi này. Trung tâm Future Capabilities mới tại Bengaluru – trung tâm công nghệ hàng đầu của Ấn Độ – sẽ khai thác một trong những hệ sinh thái công nghệ hàng đầu thế giới, mang lại cho chúng tôi

nguồn nhân tài xuất sắc và tăng cường khả năng mở rộng đổi mới.” FCC cũng sẽ tạo ra nhiều vị trí việc làm có kỹ năng cao trong các lĩnh vực như an ninh mạng, dữ liệu & phân tích, trí tuệ nhân tạo và nền tảng kỹ thuật số tại khu vực. Các nhóm này sẽ phối hợp cùng các đối tác chiến lược để thúc đẩy cải tiến liên tục trong toàn tập đoàn. Việc mở rộng này phản ánh trọng tâm của BAT trong việc đưa công nghệ trở thành nền tảng cốt lõi cho hoạt động của công ty, đảm bảo khả năng thích ứng và tăng trưởng trong môi trường thay đổi nhanh chóng, BAT cho biết trong tuyên bố. (Tobacco Insider)

TRUNG QUỐC: ISPIRE BƯỚC VÀO THỊ TRƯỜNG TÚI NICOTINE

13/5 – Công ty Ispire vừa công bố thỏa thuận liên doanh với Tập đoàn Dược phẩm Shandong Jincheng (Jincheng Pharma), một công ty dược phẩm toàn cầu, nhằm sản xuất và thương mại hóa sản phẩm túi nicotine. Động thái này đánh dấu bước tiến của Ispire vào phân khúc nicotine dùng qua đường miệng đang tăng trưởng nhanh chóng, mở rộng danh mục vốn tập trung vào thiết bị vaping và đưa công ty vào một trong

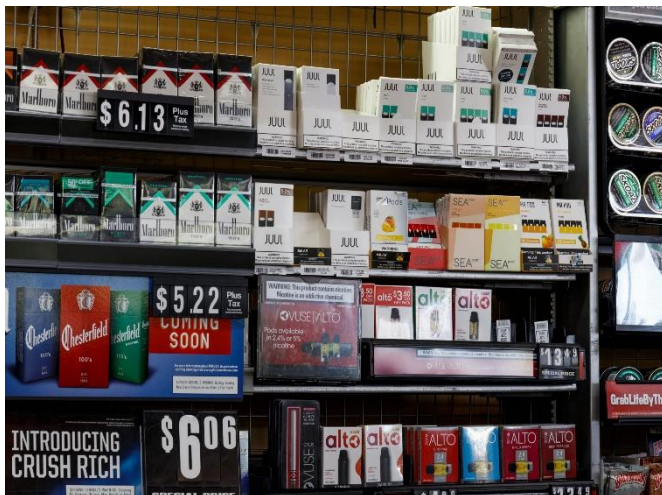
những mảng phát triển mạnh nhất của thị trường nicotine toàn cầu. Theo *Grand View Research*, thị trường túi nicotine đạt khoảng 7 tỷ USD vào năm 2025 và dự kiến tăng trưởng gần 25% mỗi năm đến năm 2033, có thể vượt mốc 40 tỷ USD. Ông Michael Wang, đồng Giám đốc điều hành Ispire, nhận định: “Liên doanh này là bước mở rộng chiến lược quan trọng đối với

Ispire. Túi nicotine là một phân khúc tăng trưởng cao toàn cầu, và hợp tác này giúp chúng tôi tham gia thị trường với năng lực vận hành ngay lập tức cùng chuyên môn sản xuất đạt chuẩn dược phẩm. Kết hợp với mạng lưới phân phối và hạ tầng quản lý toàn cầu, chúng tôi tin rằng đây sẽ là nguồn doanh thu mới đáng kể và thúc đẩy chiến lược nền tảng nicotine rộng hơn.” Theo thỏa thuận, Jincheng Pharma sẽ cung cấp thiết bị sản xuất, chuyên môn kỹ thuật và nguyên liệu túi nicotine, giúp tăng tốc vận

hành và hỗ trợ sản xuất, thương mại hóa trong ngắn hạn. Liên doanh dự kiến tận dụng thế mạnh của Ispire về xác định liều thuốc chính xác, tuân thủ quy định và phân phối toàn cầu để tạo sự khác biệt trong thị trường ngày càng cạnh tranh. Jincheng Pharma hiện là một tập đoàn dược phẩm đa ngành với khoảng 3.800 nhân viên và hơn 30 công ty liên kết trên toàn thế giới, hoạt động trong nghiên cứu, phát triển, sản xuất và thương mại hóa nguyên liệu trung gian trong sản xuất dược phẩm, hoạt chất dược phẩm (API), thành phẩm và các sản phẩm chăm sóc sức khỏe. (Tobacco Journal International)

TRUNG ĐÔNG: PMI CẢNH BÁO XUNG ĐỘT TẠI KHU VỰC NÀY SẼ THÚC ĐẨY BUÔN LẬU BẤT HỢP PHÁP Ở CHÂU Á.

10/5 - Philip Morris International cảnh báo rằng cuộc xung đột kéo dài ở Trung Đông có thể làm gián đoạn chuỗi cung ứng và thúc đẩy sự gia tăng buôn bán thuốc lá bất hợp pháp trên khắp Đông Nam Á. Công ty cho biết những gián đoạn trong quá khứ, chẳng hạn như trong đại dịch COVID-19, đã dẫn đến sự gia tăng mạnh thị phần bất

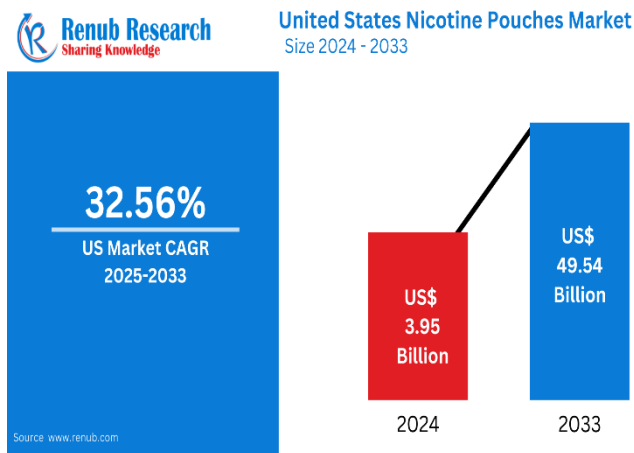
hợp pháp, với hoạt động buôn bán bất hợp pháp tại Philippines tăng từ 6% lên 17%. PMI ước tính các chính phủ trong khu vực ASEAN đang mất khoảng 4 tỷ USD mỗi năm từ thuế tiêu thụ đặc biệt đối với thuốc lá, cộng thêm 2 tỷ USD nữa từ các sản phẩm thuốc lá điện tử bất hợp pháp. PMI kêu gọi tăng cường phối hợp khu vực để giải quyết vấn đề này, bao gồm việc chia sẻ dữ liệu hải quan theo thời

gian thực giữa các nước ASEAN để theo dõi tốt hơn các dòng chảy bất hợp pháp. Công ty cho biết những hạn chế về nguồn cung và lỗ hổng pháp lý tạo ra cơ hội cho các nhà kinh doanh bất hợp pháp, và kêu gọi các nhà hoạch định chính sách áp dụng các chiến lược thực thi thống nhất hơn khi Philippines giữ chức chủ tịch ASEAN năm nay. (Tobacco Reporter)

MỸ: THỊ TRƯỜNG TÚI NICOTINE ĐANG THAY ĐỔI NHANH CHÓNG

08/5 - Thị trường túi nicotine tại Mỹ đã tăng vọt lên hơn 5 tỷ USD về giá trị bán lẻ, trở thành thị trường lớn nhất toàn cầu chiếm khoảng 70% doanh thu. Mặc dù đã có mặt trên thị trường hơn một thập kỷ, nhưng các loại túi nicotine chỉ thực sự phổ biến vào những năm 2020, với khoảng 15 triệu người sử dụng hiện nay. Mặc dù quy mô lớn, thị trường này vẫn còn ở giai đoạn sơ khai so với các nước Scandinavia, với số lượng sản phẩm ít hơn và mức tiêu thụ hàng ngày thấp hơn, trong khi nhiều người tiêu dùng vẫn đang thử nghiệm các thương hiệu, nồng độ và hương vị khác nhau. Khi ngành

hàng này phát triển, thói quen mua sắm cũng đang thay đổi nhanh chóng. Thế hệ Millennials (sinh 1981-1996, trải qua sự bùng nổ công nghệ, coi trọng trải nghiệm) và Gen Z (sinh 1997-2012, là thế hệ "bản địa kỹ thuật số" sinh ra trong kỷ nguyên internet, năng động, cá nhân hóa và ưu tiên di động) ngày càng ưa chuộng mua sắm trực tuyến hơn là tại các cửa hàng tiện lợi, coi trọng sự lựa chọn đa dạng hơn, giá cả cạnh tranh, thanh toán an toàn và giao hàng nhanh chóng. Các nền tảng trực tuyến đang phát triển thành các trung tâm dịch vụ, nơi độ tin cậy và sự tiện lợi quan trọng không kém gì chính sản phẩm. *PouchPoint* được tạo ra để đáp ứng những nhu cầu này, cung cấp một điểm đến trực tuyến chuyên dụng cho các loại túi nicotine. Nền tảng này giải quyết

những khó khăn do nguồn hàng bán lẻ hạn chế, giá cao và giao hàng chậm bằng cách cung cấp nhiều loại sản phẩm từ các thương hiệu đáng tin cậy như *VELO*, *ZYN*, *Zone*, *On!* và *ALP*. Các hương vị đa dạng từ bạc hà và cam quýt đến xoài, cà phê và các lựa chọn không hương vị, giúp người dùng khám phá và cá nhân hóa trải nghiệm của mình. Giá cả là một lợi thế

quan trọng, nền tảng trực tuyến với các gói ưu đãi và giảm giá khi mua hàng số lượng lớn giúp giảm chi phí so với cửa hàng bán lẻ phải cộng thêm mức lãi. Giao hàng cũng là một điểm mạnh khác: kho hàng của *PouchPoint* tại Tennessee cho phép vận chuyển nhanh chóng, đáng tin cậy, thường là trong-ngày hoặc ngày hôm sau, trên khoảng 40 tiểu bang. Việc tuân thủ các quy định về độ tuổi và quy định của tiểu bang đảm bảo dịch vụ có trách nhiệm. Nền tảng này cũng nhấn mạnh vào thanh toán an toàn, hỗ trợ các loại thẻ chính và ví điện tử, đồng thời cung cấp thông tin mô tả về sản phẩm rõ ràng và hỗ trợ khách hàng. *PouchPoint* không chỉ đơn thuần hướng đến là một cửa hàng bán lẻ —mà còn định vị mình là một trung tâm mua sắm đáng tin cậy nơi người tiêu dùng quay lại để tìm kiếm cả những sản phẩm yêu thích quen thuộc và những sản phẩm mới. Khi mua sắm trực tuyến trở thành xu hướng mặc định, *PouchPoint* là minh chứng cho thấy sự tiện lợi, giá trị và độ tin cậy đang định hình lại thị trường túi nicotine như thế nào. Cho dù là người mới hay người dùng lâu năm, *PouchPoint* đều hướng đến mục tiêu trở thành người bạn đồng hành đáng tin cậy trong một lĩnh vực đang trên đà tăng trưởng. (Tobacco Insider)

MỸ: CAPITAL GROUP MUA LẠI 5,61% CỔ PHẦN CỦA KT&G

06/5 - Tập đoàn Capital Group có trụ sở tại Mỹ thông báo đã mua 5,61% cổ phần của công ty thuốc lá KT&G của Hàn Quốc, gia nhập nhóm các cổ đông lớn nước ngoài đang ngày càng tăng đầu tư nhiều khi giá cổ phiếu của KT&G đạt mức kỷ lục. Việc công bố thông tin này, theo quy định của Hàn Quốc đối với các khoản nắm giữ trên

5%, đã đưa Capital Group sánh ngang với các cổ đông lớn khác, bao gồm BlackRock, First Eagle Investments và GIC của Singapore. Khoản đầu tư này diễn ra trong bối cảnh đà mua vào mạnh mẽ của nhà đầu tư nước ngoài, với ước tính các nhà đầu tư nước ngoài đã mua khoảng 800.000 cổ phiếu trị giá khoảng 140 tỷ won (96,6 triệu USD) trong 19 phiên giao dịch

liên tiếp tính đến ngày 7 tháng 5. Dòng vốn đổ vào đã giúp đẩy giá cổ phiếu của KT&G lần đầu tiên lên trên 180.000 won (122,40 USD), phản ánh sự quan tâm ngày càng tăng của nhà đầu tư đối với hiệu quả hoạt động và triển vọng của công ty. (Yahoo Finance)

BỈ: VIỆC BÁN THUỐC LÁ TẠI SIÊU THỊ SẼ QUAY TRỞ LẠI VÀO NĂM 2027

05/5 - Các siêu thị Bỉ sẽ được phép bán thuốc lá trở lại từ ngày 1 tháng 1 năm 2027, sau khi chính phủ liên bang chấp nhận phán quyết của Tòa án Hiến pháp, bác bỏ lệnh cấm hiện hành, theo hãng tin *Belga*. Từ tháng 4 năm 2025, các cửa hàng có diện tích lớn hơn 400 mét vuông – bao gồm hầu hết các siêu thị – đã bị cấm bán các sản phẩm thuốc lá như thuốc lá điếu, xì-gà và giấy cuộn (thuốc lá). Các cửa hàng nhỏ hơn, bao

gồm các quầy bán báo và cửa hàng đêm, có thể tiếp tục bán, nhưng với điều kiện là các sản phẩm được đặt khuất tầm nhìn. Tuy nhiên, Tòa án Hiến pháp Bỉ đã phán quyết rằng sự phân biệt giữa các cửa hàng lớn và nhỏ là không công bằng và do đó là bất hợp pháp, và cho chính phủ thời hạn đến năm 2027 để sửa đổi luật. Bộ trưởng Y tế Frank Vandenbroucke

hiện đã quyết định không ban hành lệnh cấm thay thế, có nghĩa là các siêu thị có thể tiếp tục bán thuốc lá. *Belga* cho biết các sản phẩm thuốc lá vẫn phải được để khuất tầm nhìn trong tất cả các nơi bán lẻ. Tập đoàn bán lẻ Buurtsuper.be hoan nghênh quyết định này, trong khi các quầy bán báo – những người đã được hưởng lợi từ việc giảm cạnh tranh – lại chỉ trích sự thay đổi này. (The Brussel Times)

ANH: PML RA MẮT THUỐC LÁ LEVIA KHÔNG CHỨA THUỐC LÁ

03/5 - Philip Morris Limited (PML), công ty con của PMI tại Anh và Ireland, đã ra mắt *LEVIA*, một dòng sản phẩm điếu nicotine không chứa thuốc lá với hương vị mới được

phát triển độc quyền cho nền tảng *IQOS ILUMA*, song song việc công ty tiếp tục mở rộng danh mục sản phẩm không khói thuốc của mình, theo báo cáo của tạp chí *grocerytrader*. PML định vị *LEVIA* là một lựa chọn thay thế tập trung vào hương vị, nhắm đến người dùng nicotine trưởng thành đang tìm kiếm sự đa dạng ngoài các sản phẩm làm nóng truyền thống, với dòng sản phẩm được thiết kế để đáp ứng nhu cầu

của người lớn "thích tìm kiếm hương vị". IQOS UK giải thích rằng *LEVIA* không chứa thuốc lá; thay vào đó, nó sử dụng chất mang trung tính/chất kết dính có nguồn gốc thực vật, trong khi nicotine được chiết xuất từ thuốc lá và được kết hợp vào vật liệu khi được làm nóng sẽ tạo ra khí dung chứa nicotine. Một điểm khác biệt chính của sản phẩm là viên nang hương vị nhằm

mang lại hương vị đậm đà hơn trong quá trình sử dụng. Dòng sản phẩm ban đầu bao gồm Bạc hà đậm đà cùng ba biến thể viên nang: Dâu tây với Ngọc trai Dưa hấu, Cam quýt với Ngọc trai Bạc hà và Việt quất với Ngọc trai Dâu tây. PML cho biết *LEVIA* sẽ được bán lẻ với mức giá khuyến nghị (RRP) là 5 bảng Anh, định vị mức giá này tương đương với các sản phẩm vape và nicotine dạng ngậm/nhai "được trưng bày trên kệ", và mô tả thiết kế bao bì và cách định vị sản phẩm là giúp người ta dễ hiểu và sử dụng hơn với các thiết bị IQOS ILUMA. Anthony Loinsard, Giám đốc IQOS của PML, cho biết việc ra mắt sản phẩm này là một bước tiến trong việc mở rộng dòng sản phẩm không khói thuốc của PML và cho rằng công nghệ viên nang và giá cả có thể giúp đẩy nhanh quá trình chuyển đổi từ thuốc lá sang các sản phẩm không khói thuốc. (Grocery Trader)

MALAYSIA: SỰ GIA TĂNG ĐỘT BIẾN CỦA THUỐC LÁ BÁN VỚI GIÁ "4 RM"

03/5 - Thuốc lá điều siêu rẻ – bán với giá chỉ từ 4 đến 8 RM mỗi gói, bằng một phần tư giá thuốc lá hợp pháp (trên 20 RM) – tiếp tục là nền tảng cho thị trường thuốc lá bất hợp pháp đã ăn sâu ở Malaysia, nó cũng cố nhu cầu tiêu dùng mạnh mẽ trong bối cảnh chênh lệch giá ngày càng gia tăng. Dữ liệu gần đây cho thấy tình hình thị trường đang xấu đi hơn nữa. Trên toàn quốc, tỷ lệ sử dụng thuốc lá bất hợp pháp tăng từ 54,4% vào tháng 11 năm 2025 lên 56,7% vào tháng 1 năm 2026, đánh dấu mức tăng 2,3 điểm phần trăm chỉ trong hai tháng. Sự thay đổi này diễn ra sau khi lệnh cấm trưng bày thuốc lá tại các cửa hàng bán lẻ và việc tăng thuế tiêu thụ đặc biệt được ban hành vào cuối năm 2025, cho thấy việc thắt chặt chính sách có thể đang làm gia tăng xu hướng chuyển sang các sản phẩm thay thế bất hợp pháp. Thị trường hiện nay bao gồm ba loại thuốc lá bất hợp pháp chính. Loại đầu tiên, và tăng trưởng nhanh nhất, liên quan đến tem thuế giả – các sản phẩm mang tem thuế tiêu thụ đặc biệt của

Malaysia nhưng thực chất là hàng giả. Đây là loại khó phát hiện nhất, vì chúng được thiết kế đặc biệt để bắt chước các sản phẩm hợp pháp. Tỷ lệ thuốc lá mang tem thuế giả của Malaysia đã tăng gần gấp đôi trong ba năm qua, từ 8,7% năm 2023 lên 16% vào tháng 1 năm 2026, mức cao kỷ lục. Loại thứ hai là thuốc lá lậu, thường là thuốc lá không nhãn hiệu hoặc nhãn hiệu nước ngoài nhập khẩu

vào nước này mà không có tem thuế của Malaysia và trốn thuế. Chúng thường được phân phối dưới dạng thuốc lá rời hoặc đóng gói đơn giản, củng cố sự hiện diện của chúng trên thị trường bán lẻ không chính thức. Loại thứ ba là thuốc lá kretek lậu – thuốc lá đinh hương kiểu Indonesia được vận chuyển vào Malaysia, đặc biệt là qua các biên giới đất liền và đường biển dễ xâm nhập của Sabah và Sarawak, cũng không đóng thuế. Từ góc độ người tiêu dùng, khả năng chi trả vẫn là yếu tố chi phối chính, với các sản phẩm bất hợp pháp có giá thấp hơn đáng kể. Tuy nhiên, những sản phẩm này tránh được sự giám sát của cơ quan quản lý, làm dấy lên lo ngại về các thành phần không rõ nguồn gốc và chất lượng không ổn định, đồng thời làm suy yếu các mục tiêu về tài chính và sức khỏe cộng đồng. Nhìn chung, xu hướng "thuốc lá RM4" phản ánh một thị trường bất hợp pháp có cấu trúc bền vững ở Malaysia, ngày càng được thể hiện bởi mức độ thâm nhập gia tăng, sự tăng trưởng nhanh chóng sau chính sách quản lý, và các hình thức trốn thuế tinh vi hơn. (Tobacco Insider)

NHẬT BẢN: THỊ TRƯỜNG TÚI NICOTINE

02/5 - Tháng 4 năm 2026: Philip Morris mở rộng việc triển khai ZYN tại Tokyo với kênh phân phối bán lẻ rộng hơn.

Tập đoàn Philip Morris International (PMI) đã công bố việc triển khai sản phẩm túi nicotine “ZYN by IQOS” vào thị trường Tokyo, sau đợt ra mắt ban đầu ở một số khu vực hạn chế. Việc phân phối rộng rãi hơn dự kiến sẽ bắt đầu vào ngày 11 tháng 5, với mặt hàng được bày bán tại tất cả các cửa hàng IQOS và các điểm bán của Lawson trên khắp Tokyo. Sản phẩm ra mắt tại Tokyo sẽ bao gồm tám biến thể sản phẩm với bốn hương vị – Bạc hà mát lạnh, Bạc hà cay, Bạc hà táo và Đào – mỗi loại đều có hai mức độ đậm đặc, được mô tả là “Thấp” và “Trung bình”. Việc triển khai này phản ánh chiến lược rộng hơn nhằm định vị các túi nicotine như một lựa chọn kín đáo và linh hoạt trong nhiều tình huống, đặc biệt là trong các môi trường cần giảm thiểu tác động đến người khác, chẳng hạn như nơi công cộng, khi đi du lịch hoặc giờ nghỉ giải lao.

Tháng 3 năm 2026: Japan Tobacco ra mắt sản phẩm túi nicotine Nordic Spirit tại Nhật Bản.

Công ty Japan Tobacco (JT) đã giới thiệu thương hiệu thuốc lá nhai *Nordic Spirit* tại thị trường Nhật Bản. Phiên bản đầu tiên, *Nordic Spirit Cola Fizz Medium*, đã có mặt trên cửa hàng trực tuyến CLUB JT vào ngày 3 tháng 3 năm 2026, và dự kiến sẽ được phân phối rộng rãi trên toàn quốc tại các cửa hàng tiện lợi 7-Eleven, Lawson và

NewDays vào tháng 4 năm 2026. Phiên bản thứ hai, *Nordic Spirit Berry Mix Medium*, sẽ tiếp tục được bán trên cửa hàng trực tuyến CLUB JT từ giữa tháng 3. Một hộp 14 gói có giá 500 yên (3,20 USD). Được sản xuất tại Thụy Điển, *Nordic Spirit* được tiếp thị như một "túi giải khát" cung cấp một lựa chọn không khói trong thể loại túi nicotine. *Cola Fizz Medium* mang đến hương vị ngọt ngào lấy cảm hứng từ

cola với vị ga sảng khoái, trong khi *Berry Mix Medium* kết hợp hương vị quả lý chua đen và quả mọng dại với vị chua ngọt cân đối. JT dự định mở rộng dòng sản phẩm với các hương vị khác trong những tháng tới.

Tháng 1 năm 2026: British American Tobacco giới thiệu hai sản phẩm túi nicotine VELO mới.

Công ty British American Tobacco (BAT) vừa thông báo ra mắt hai loại thuốc lá ngậm nicotine mới mang tên *VELO* tại Nhật Bản: *VELO Smooth Peppermint Medium* và *VELO Breezy Mango Intense*. *VELO Smooth Peppermint Medium* có hàm lượng nicotine 4mg và mang đến hương vị tươi mát, kết hợp giữa bạc hà ngọt ngào với một chút menthol. Sản phẩm này hướng đến đối tượng người tiêu dùng mới làm quen với các sản phẩm nicotine dạng ngậm. Trong khi đó, *VELO Breezy Mango Intense* có nồng độ nicotine cao hơn, lên đến 6mg, mang đến hương thơm nhiệt đới của xoài chín, kết hợp với hương vị trái cây mọng nước của chanh dây và cam. Cả hai sản phẩm đều có giá 360 yên (2,3 USD) mỗi hộp, mỗi hộp chứa 15 gói. Với những sản phẩm bổ sung này, danh mục sản phẩm của *VELO* tại Nhật Bản mở rộng lên tổng cộng 17 loại. (2Firsts)

THỤY ĐIỂN: BỘ TRƯỞNG CHÍNH PHỦ THĂM NHÀ MÁY SẢN XUẤT TÚI NICOTINE, LÀ NGÀNH CÔNG NGHIỆP XUẤT KHẨU QUAN TRỌNG

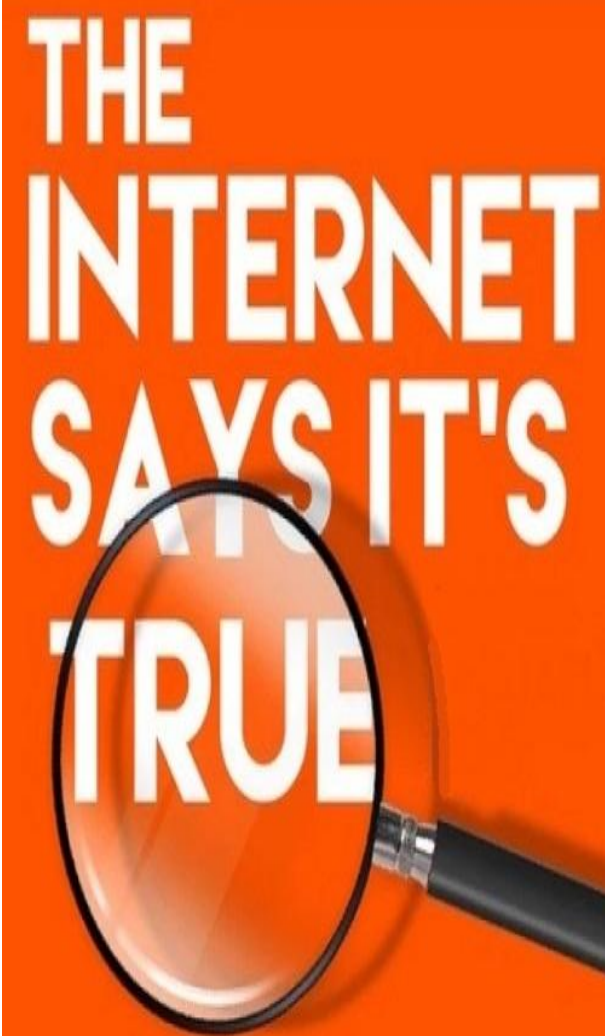
01/5 - Ngày 14/4, Bộ trưởng Ngoại thương và Hợp tác Phát triển Thụy Điển, Benjamin Dousa (Đảng Trung dung), đã đến thăm nhà máy Another Snus ở Brunna, mô tả các loại túi nicotine là "một ngành công nghiệp xuất khẩu quan trọng" của đất nước. Chuyến thăm diễn ra trong bối cảnh các chính phủ châu Âu đang thắt chặt quy định đối với các loại túi nicotine, bao gồm lệnh cấm hoàn toàn ở Pháp có hiệu lực từ ngày 1 tháng 4. Mặc dù Thụy Điển đã định vị lĩnh vực này như một ngành công nghiệp xuất

khẩu đang phát triển, nhưng các cơ quan y tế công cộng cho biết các rủi ro sức khỏe lâu dài vẫn chưa được nghiên cứu đầy đủ và việc sử dụng ở giới trẻ đã tăng mạnh trong những năm gần đây. Cơ sở này, nằm trong khu công nghiệp Brunna ở Upplands-Bro, sản xuất khoảng 30 triệu hộp snus trắng mỗi năm. Kể từ năm 2020, công ty đã mở rộng hoạt động và hiện đang sử dụng khoảng 50 người. Ban quản lý có kế hoạch chuyển sang sản xuất liên tục 24/7 trong tương lai, điều này sẽ cần tuyển thêm 20 đến 25 công nhân viên. Another Snus Factory xếp hạng là nhà sản xuất lớn thứ ba của Thụy Điển, nắm giữ khoảng 12% thị trường nội địa. Công ty hiện đang kinh doanh hai thương hiệu: *Loop* và *Lynx*. Ông Dousa, người trước đây từng bày tỏ sự ủng hộ đối với các sản phẩm nicotine trắng, đã đến thăm nhà máy để trực tiếp quan sát quy trình

sản xuất. Ông cho rằng lĩnh vực này là một cơ hội xuất khẩu đáng kể cho Thụy Điển. Chuyến thăm diễn ra trong bối cảnh áp lực pháp lý ngày càng gia tăng trên khắp châu Âu. Pháp đã ban hành lệnh cấm hoàn toàn đối với các sản phẩm túi nicotine snus vào ngày 1 tháng 4, cấm bán, sở hữu và sử dụng. Vi phạm có thể bị phạt tiền, và buôn lậu quy mô lớn có thể bị phạt tù. David Roos, giám đốc tiếp thị của Another

Snus Factory, cho biết thị trường chính của công ty vẫn là Thụy Điển, Na Uy và Iceland, hạn chế tác động tức thời của lệnh cấm của Pháp. Ông Roos hoan nghênh các quy định rõ ràng hơn, cho rằng cần có sự giám sát chặt chẽ hơn và nhấn mạnh rằng các túi nicotine không nên được coi là sản phẩm y tế. Ông Dousa bày tỏ sự ủng hộ đối với các hạn chế về độ tuổi, nhãn cảnh báo và kiểm soát tiếp thị, nhưng phản đối lệnh cấm hoàn toàn đối với người tiêu dùng trưởng thành. Theo Cơ quan Y tế Công cộng Thụy Điển, các rủi ro sức khỏe lâu dài liên quan đến túi nicotine trắng vẫn chưa được nghiên cứu đầy đủ. Đồng thời, xu hướng sử dụng tiếp tục thu hút sự chú ý. Dữ liệu từ Viện Karolinska cho thấy tỷ lệ nữ sinh lớp 11 (năm thứ hai trung học phổ thông) báo cáo sử dụng thuốc lá nhai trong vòng 30 ngày qua đã tăng từ 6% vào đầu những năm 2010 lên 22% vào năm 2023. Khi quy định của châu Âu thắt chặt và sản xuất trong nước mở rộng, việc mở rộng quy mô của Another Snus Factory cho thấy sự giao thoa ngày càng tăng giữa chiến lược ngành công nghiệp và tranh luận chính trị xung quanh các loại túi nicotine. (Mitti)

DOANH NGHIỆP & PHÁP LUẬT

MỸ: ZYN TRỞ THÀNH BIỂU TƯỢNG VĂN HÓA MAGA GIỮA SỰ THAY ĐỔI CHÍNH SÁCH CỦA FDA

20/5 – Thương hiệu túi nicotine Zyn đang nhanh chóng trở nên phổ biến trong chính quyền Trump và giới chính trị bảo thủ tại Mỹ, và ngày càng trở thành một biểu tượng văn hóa trong phong trào “MAGA” rộng khắp hơn. Báo cáo cho biết túi nicotine đã trở thành chủ đề thảo luận trong một bữa trưa gần đây giữa Tổng thống Donald Trump và các lãnh đạo ngành thuốc lá. Theo những người thạo tin, trong lúc bàn chuyện trong cuộc họp, Trump đã gọi cho Bộ trưởng Y tế Mỹ ông Robert F. Kennedy Jr. và hỏi ông ta đã từng dùng loại túi nicotine nào, đồng thời bày tỏ sự quan tâm đến dòng sản phẩm này. Sau đó, Trump nói với các quan chức rằng ông mong muốn có thêm nhiều sản phẩm túi nicotine được cơ quan chức năng phê duyệt để lưu hành. Ngay sau đó, Cục Quản lý Thực phẩm và Dược phẩm Mỹ (FDA) đã đưa ra chính sách mới, theo đó các sản phẩm thuốc lá điện tử và túi nicotine đã nộp đầy đủ hồ sơ PMTA sẽ không phải bị xử lý cho đến khi việc thẩm định khoa học cuối cùng được hoàn tất. FDA cũng cho biết chương trình thí điểm khởi động từ tháng 9/2025 nhằm tăng tốc việc xét duyệt sản phẩm túi nicotine đã tiến triển tốt. Người phát ngôn Nhà Trắng Kush Desai nói: “Yếu tố duy nhất dẫn dắt chính sách y tế của chính quyền Trump là Khoa học Tiêu chuẩn Chuẩn Vàng. Việc FDA quản lý túi nicotine dựa trên bằng chứng gần đây cho thấy túi nicotine có thể giúp người trưởng thành bỏ thuốc lá.” Theo Wall Street Journal, túi

nicotine đã trở thành một trong những danh mục nicotine thế hệ mới phát triển nhanh nhất tại Mỹ. Một nghiên cứu năm 2025 đăng trên *JAMA Network Open* cho thấy thị phần túi nicotine tại thị trường thuốc lá và nicotine dạng ngậm của Mỹ tăng từ 4% năm 2019 lên 44% sau 5 năm. Philip Morris International (PMI) báo cáo với nhà đầu tư rằng mảng kinh doanh túi

nicotine Zyn tăng trưởng 36% trong năm 2025. Báo cáo cho biết túi nicotine ngày càng phổ biến vì không cần đốt cháy, không tạo khói và có thể sử dụng kín đáo. Trong giới chính trị bảo thủ và ủng hộ Trump, Zyn cũng đã phát triển thành một biểu tượng văn hóa và chính trị. Một số người ủng hộ còn đùa rằng họ biến khẩu hiệu quảng cáo của Dunkin' (là câu quảng cáo nổi tiếng của chuỗi cà phê và bánh ngọt Dunkin' mà trước đây là Dunkin' Donuts) “America Runs on Dunkin’” (*Nước Mỹ tiếp sức cùng Dunkin*) thành “MAGA runs on Zyn” (*Phong trào MAGA tiếp sức cùng Zyn*). (The Wall Street Journal)

ASEAN: THUỐC LÁ BẤT HỢP PHÁP GÂY TỒN THẤT CHO CÁC NƯỚC TRONG KHU VỰC

19/5 - Báo cáo từ EU-ASEAN Business Council (EU-ABC) và Euromonitor International cho thấy ASEAN-6 (Indonesia, Malaysia, Philippines, Thái Lan, Việt Nam và Singapore) đã mất khoảng 13,1 tỷ USD tiền thuế trong giai đoạn 2024–2025 do buôn bán thuốc lá bất hợp pháp. Tình trạng này diễn ra trong bối cảnh khu vực đang đối mặt với bất ổn kinh tế và gián đoạn chuỗi cung ứng liên quan đến khủng hoảng Trung Đông, khiến vấn đề tài chính công và khả năng chống chịu kinh tế càng bị đặt dưới áp lực. Theo báo cáo, sản phẩm bất hợp pháp chiếm 24% tổng lượng thuốc lá và vape tiêu thụ trong khu vực, với doanh thu thị trường bất hợp pháp đạt 12,6 tỷ USD trong hai năm. Indonesia chịu thiệt hại thuế lớn nhất (5,6 tỷ USD), tiếp theo là Malaysia

và Philippines (2,5 tỷ USD mỗi nước). Malaysia ghi nhận tỷ lệ thuốc lá bất hợp pháp cao nhất khu vực (57%), trong khi Philippines có tỷ lệ vape bất hợp pháp lên tới 86%, vượt xa thị phần hợp pháp. Các sản phẩm này chủ yếu xuất phát từ Indonesia, Campuchia và Trung Quốc, được phân phối qua các trung tâm như Malaysia, Singapore và Việt Nam.

Nguyên nhân chính khiến thị trường bất hợp pháp phát triển là giá rẻ, dễ tiếp cận, cùng với hệ thống thương mại khu vực rộng lớn và giám sát chuỗi cung ứng chưa đồng bộ. Các nhà sản xuất thường lợi dụng khu vực thương mại tự do (FTZ) để tránh thuế và kiểm soát hải quan, vận chuyển bằng tàu cá nhỏ. Những điểm nóng buôn lậu được ghi nhận tại Port Klang (Malaysia), Subic Bay (Philippines), Laem Chabang (Thái Lan), Sabang và Batam (Indonesia). Vape bất hợp pháp từ Trung Quốc thường được ngụy trang dưới dạng đơn hàng thương mại điện tử nhỏ lẻ, dễ dàng lọt qua kiểm tra. Ngoài ra, các nền tảng trực tuyến và ứng dụng nhắn tin mã hóa trở thành kênh giao dịch chính, khiến việc kiểm soát khó khăn do tính phân tán và khả năng thay đổi nhanh của người bán. Hệ thống truy xuất nguồn gốc (track-and-trace) vốn được coi là biện pháp quốc tế hiệu quả nhưng lại được áp dụng không đồng đều trong ASEAN, làm suy yếu nỗ lực chống buôn lậu. Báo cáo cảnh báo rằng buôn bán thuốc lá bất hợp pháp không chỉ làm thất thu ngân sách, ảnh hưởng đến chi tiêu cho hạ tầng, y tế, giáo dục và đầu tư xanh, mà còn gây tổn hại đến nền kinh tế chính thức, giảm việc làm, đóng góp thuế và đầu tư từ doanh nghiệp hợp pháp. Điều này tạo ra cạnh tranh không công bằng, làm suy yếu niềm tin vào chuỗi cung ứng và giảm sức hấp dẫn của ASEAN đối với nhà đầu tư quốc tế. EU-ABC nhấn mạnh rằng buôn bán bất hợp pháp là vấn đề mang tính khu vực, cần giải pháp tập thể. Tổ chức này đề xuất xây dựng khung hợp tác khu vực trong nhiệm kỳ chủ tịch ASEAN 2026 của Philippines, bao gồm tăng cường phối hợp thể chế, chia sẻ thông tin tình báo, hợp tác công-tư và ứng dụng công nghệ số, trí tuệ nhân tạo trong giám sát hải quan. Báo cáo kết luận rằng nếu không có hành động quyết liệt, buôn bán bất hợp pháp sẽ tiếp tục đe dọa khả năng tăng trưởng dài hạn và vị thế kinh tế toàn cầu của ASEAN. (Tobacco Asia)

ÚC: HẾT CHỖ ĐỂ LƯU TRỮ THUỐC LÁ BẤT HỢP PHÁP

18/5 – Cuộc điều tra cho thấy cảnh sát đang gặp khó khăn trong việc lưu trữ lượng thuốc lá và thuốc lá điện tử (vape) bất hợp pháp bị hu giữ từ tội phạm ngày càng tăng, các cơ sở an ninh đã quá tải và chi phí tiêu hủy các sản phẩm bất hợp pháp đang trở nên quá cao. Cảnh sát liên bang Úc (AFP) đã phải tốn tới 13 AUD cho mỗi kilogram thuốc lá điện tử để tiêu hủy, với một số công ty yêu cầu phải tháo rời lọ chứa tinh dầu, pin và bộ phận làm nóng bằng thủ công. Một pallet tiêu chuẩn nặng 550 kg có thể tiêu

tốn hơn 7.150 USD để tiêu hủy. Các quan chức AFP báo cáo trước một cuộc điều tra của quốc hội rằng chi phí này đang tạo áp lực lớn lên nguồn lực thực thi pháp luật, đồng thời nhấn mạnh nhu cầu cấp thiết về giải pháp lưu trữ và tiêu hủy hiệu quả hơn. “Đối với các vụ thu giữ tan vật quy mô lớn, những chi phí này nhanh chóng trở

nên quá cao, nhấn mạnh áp lực ngày càng tăng đối với nguồn lực thực thi pháp luật và nhu cầu về các giải pháp lưu trữ và tiêu hủy hiệu quả, sáng tạo hơn”, Cảnh sát Liên bang Úc (AFP) cho biết. “Cần định hình lại vai trò và trách nhiệm của các cơ quan liên bang chịu trách nhiệm thu giữ, lưu trữ, vận chuyển và tiêu hủy thuốc lá và các loại ma túy khác, và lưu ý các vấn đề hiện tại khi các cơ sở lưu trữ ma túy của AFP đang hoạt động hết công suất và việc tiếp tục mở rộng các cơ sở lưu trữ đang gây tổn kém cho chính phủ liên bang.” Người đứng đầu phụ trách Phòng chống Thuốc lá lậu và Thuốc lá điện tử bất hợp pháp đã báo cáo trong cuộc điều tra rằng khoảng 2,66 tỷ điều thuốc lá bất hợp pháp đã bị thu giữ ở Úc, cùng với 510 tấn lá thuốc rời và 7,5 triệu sản phẩm thuốc lá điện tử, kể từ năm 2016. (The Guardian)

MALAYSIA: QUYẾT ĐỊNH LOẠI BỎ NICOTINE KHỎI DANH MỤC CHẤT ĐỘC LÀ “PHI LÝ”

15/5 - Tòa án Tối cao Malaysia đã phán quyết rằng quyết định của chính phủ năm 2023 loại bỏ nicotine dạng lỏng khỏi Đạo luật Chất độc 1952 là “phi lý”, qua đó chấp nhận đơn xem xét tư pháp do ba tổ chức phi chính phủ nộp chống lại Bộ Y tế và chính phủ, theo *The Star*. Trong phán quyết, Thẩm phán Aliza Sulaiman cho rằng động thái của bộ trưởng nhằm loại bỏ nicotine lỏng và gel dùng trong thuốc lá điện tử chủ yếu xuất phát từ lý do kinh tế, gắn với kế hoạch áp thuế tiêu thụ đặc biệt đối với sản phẩm

vape chứa nicotine được đề xuất trong Ngân sách 2023. Tòa án nhận định việc loại bỏ này đã tạo điều kiện cho chính phủ đánh thuế thuốc lá điện tử và dung dịch thuốc lá điện tử có chứa nicotine, với nguồn thu dự kiến được chuyển vào các chương trình y tế. Thẩm phán Aliza nhấn mạnh rằng, mặc dù đã nhận thức rõ rủi ro sức khỏe và nghĩa vụ của Malaysia trong việc quản lý, hạn chế nguồn cung, buôn

bán và sử dụng, bộ trưởng vẫn tiến hành thực hiện quyết định nhằm phục vụ mục tiêu thuế. Tòa án cũng đồng tình với các bên khởi kiện rằng bộ trưởng đã vi phạm nghĩa vụ bảo vệ sức khỏe cộng đồng và không hành động phù hợp với các cam kết quốc tế của Malaysia theo Công ước Liên Hợp Quốc về Quyền Trẻ em và Công ước Khung của WHO về Kiểm soát Thuốc lá, vốn yêu cầu ngăn ngừa và giảm thiểu tình trạng nghiện nicotine. (Tobacco Journal International)

THẾ GIỚI: WHO CÔNG BỐ BÁO CÁO VỀ TÚI NICOTINE, NGÀNH CÔNG NGHIỆP PHẢN ỨNG MẠNH MẼ

15/5 - Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) vừa phát hành báo cáo toàn cầu đầu tiên về sản

phẩm túi nicotine, cảnh báo rằng tốc độ tăng trưởng nhanh và sự thiếu đồng bộ trong quản lý có thể làm gia tăng nguy cơ giới trẻ tiếp cận nicotine. Báo cáo được công bố trước Ngày Thế giới Không Thuốc lá cho biết khối lượng bán túi nicotine đã vượt 23 tỷ đơn vị trong năm 2024 và giá trị thị trường dự kiến đạt gần 7 tỷ USD vào năm 2025. WHO nhấn mạnh “nicotine vốn dĩ gây nghiện và có hại” đồng thời cáo buộc các công ty sử dụng “chiến lược tiếp thị phổ biến” để thu hút giới trẻ. Tổ chức này cũng đưa ra

các khuyến nghị chính sách cho chính phủ, bao gồm giới hạn hương vị và hàm lượng nicotine, yêu cầu xác minh độ tuổi, hạn chế quảng cáo và quy định nhãn mác rõ ràng hơn cho sản phẩm nicotine dùng đường miệng. Đáp lại, Tiến sĩ Marina Murphy, Giám đốc cấp cao phụ trách khoa học tại công ty Haypp, cho rằng báo cáo chưa phân biệt rõ giữa thuốc lá đốt cháy và các dạng nicotine khác được đánh giá là ít

rủi ro hơn. Bà này dẫn chứng cách tiếp cận quản lý tại Anh, Mỹ, Đức và Thụy Điển, nơi cơ quan chức năng đã thiết lập tiêu chuẩn sản phẩm, kiểm soát độ tuổi và yêu cầu sản xuất, đồng thời vẫn cho phép người trưởng thành tiếp cận. Murphy viện dẫn các nghiên cứu độc tính so sánh với liệu pháp thay thế nicotine và dữ liệu dân số cho thấy phần lớn người dùng túi nicotine là những người hút thuốc hiện tại hoặc đã bỏ thuốc, lập luận rằng khung pháp lý có thể giải quyết lo ngại về giới trẻ mà vẫn duy trì lựa chọn thay thế cho người lớn. Bà Murphy nhấn mạnh: “WHO cần dẫn dắt một chiến lược dựa trên khoa học để chấm dứt hút thuốc. Ngược lại, tổ chức này vẫn mang định kiến chống lại chính những sản phẩm đang giúp đạt được mục tiêu đó.” Theo bà, các quốc gia dựa trên bằng chứng đang thúc đẩy nhanh sự sụt giảm tỷ lệ hút thuốc và giảm bệnh tật, trong khi những nơi coi tất cả sản phẩm nicotine đều nguy hại như nhau lại vô tình bảo vệ thuốc lá khỏi sự cạnh tranh. “WHO nên giúp chính phủ phân biệt giữa sản phẩm gây chết người và sản phẩm có thể hỗ trợ người dân từ bỏ hút thuốc. Trừ khi WHO chấp nhận thực tế này, nếu không các báo cáo của họ sẽ ngày càng xa rời khoa học cũng như những thành công chính sách đang diễn ra trên thực tế.” (Tobacco Reporter)

MỸ: VỤ ÁN HÌNH SỰ BAT VI VI PHẠM LỆNH TRỪNG PHẠT BẮC TRIỀU TIÊN ĐƯỢC TÒA ÁN HỦY BỎ

12/5 – Một thẩm phán Mỹ đã hủy bỏ vụ án hình sự của chính phủ cáo buộc British American Tobacco thông đồng vi phạm lệnh trừng phạt của Mỹ bằng việc bán thuốc lá cho Bắc Triều Tiên, Trong hồ sơ tại tòa án liên bang ở Washington, D.C., Bộ Tư pháp cho biết BAT đã “tuân thủ đầy đủ” thỏa thuận tháng 4/2023, bao gồm việc tăng cường

quy trình tuân thủ và nộp khoảng 630 triệu USD, trong đó bao gồm tiền phạt và tịch thu vật chứng. Bộ Tư pháp cho biết đây là mức phạt lớn nhất từng áp dụng đối với hành vi vi phạm lệnh trừng phạt của Mỹ đối với Bình Nhưỡng. Một công ty con của BAT, BAT Marketing Singapore, đã nhận tội thông đồng. BAT không đưa ra bình luận ngay sau giờ giao dịch tại

London. Các thương hiệu của BAT bao gồm *Dunhill*, *Lucky Strike* và *Pall Mall*. Bộ Tư pháp cho biết các hoạt động bán thuốc lá bất hợp pháp diễn ra trong giai đoạn 2007–2017, sau khi BAT tách mảng kinh doanh tại Bắc Triều Tiên cho một công ty bên thứ ba ở Singapore và công khai tuyên bố đã rút khỏi thị trường này. Tuy nhiên, BAT vẫn tiếp tục bán sản phẩm thuốc lá cho Bắc Triều Tiên thông qua công ty trung gian đó. Thẩm phán liên bang Beryl Howell đã chấp thuận yêu cầu hủy bỏ vụ án của Bộ Tư pháp. Bắc Triều Tiên hiện đang phải đối mặt với hàng loạt lệnh trừng phạt của Mỹ, một phần nhằm ngăn chặn nguồn tài chính cho các chương trình hạt nhân và vũ khí. (Reuters)

UZBEKISTAN: BAT THẢO LUẬN VỀ KẾ HOẠCH MỞ RỘNG VÀ HIỆN ĐẠI HÓA

10/5 - Cục chống tội phạm kinh tế thuộc Viện kiểm sát tối cao Uzbekistan và British American Tobacco (BAT) Uzbekistan đã tổ chức một cuộc họp để phối hợp các chiến lược đầu tư và sản xuất trong tương lai. Cuộc thảo luận tập trung vào việc tiếp tục hiện đại hóa các cơ sở sản xuất của công ty và giới thiệu các dòng sản phẩm mới

nhắm đến cả thị trường trong nước và quốc tế. Mục tiêu chính trong thời gian tới là mở rộng phạm vi xuất khẩu của Uzbekistan, dựa trên kim ngạch xuất khẩu hiện tại của công ty là 95 triệu USD. Các bên cũng vạch ra kế hoạch tăng cường hội nhập với chuỗi cung ứng nông nghiệp địa phương, nhằm tăng cường sử dụng nguyên liệu thô trong nước và hỗ trợ ngành nông

ng nghiệp quốc gia như một phần trong danh mục đầu tư nhiều hơn trị giá 530 triệu USD của BAT tại Uzbekistan. Ngoài ra, cuộc họp nhấn mạnh việc tiếp tục giảm thiểu nền kinh tế ngầm. Mặc dù doanh thu thuốc lá bất hợp pháp đã giảm từ 22,4% xuống còn 7%, các bên tham gia đã nhất trí về một lộ trình để tiếp tục tăng cường khung pháp lý và thể chế. Các biện pháp này nhằm thúc đẩy cạnh tranh công bằng và tạo điều kiện

thuận lợi cho việc mở rộng lưu thông sản phẩm hợp pháp thông qua kiểm soát thị trường một cách có hệ thống. (Trend News Agency)

MỸ: FDA CHẤP THUẬN THUỐC LÁ ĐIỆN TỬ TÌNH DẦU HƯƠNG TRÁI CÂY

10/5 - Cơ quan Quản lý Thực phẩm và Dược phẩm Mỹ (FDA) đã cho phép tiếp thị bốn loại kén chứa tinh dầu dùng cho thiết bị hút thuốc lá điện tử (ENDS) của công ty Glas Inc. thông qua quy trình thẩm định hồ sơ sản phẩm thuốc lá trước khi đưa ra thị trường (PMTA). Cơ quan này mô tả đây là lần đầu tiên FDA cho phép các sản phẩm ENDS không chứa thuốc lá và không chứa bạc hà. Các loại kén tinh dầu được phép bao gồm

Classic Menthol, Fresh Menthol, Gold và *Sapphire*, mỗi loại chứa 50 mg/ml (5%) nicotine có nguồn gốc từ thuốc lá, theo FDA. Yếu tố quan trọng trong quyết định của FDA là công nghệ hạn chế tiếp cận thiết bị của Glas, mà cơ quan quản lý cho biết - cùng với các hạn chế tiếp thị do FDA yêu cầu - dự kiến sẽ giảm thiểu việc thanh thiếu niên tiếp cận sản phẩm. FDA mô tả quy trình xác minh độ tuổi và danh tính bằng cách sử dụng giấy tờ tùy thân do chính phủ cấp, ghép nối điện thoại thông minh qua Bluetooth, có cơ chế khóa thiết bị nếu bị tách rời khỏi điện thoại và kiểm tra sinh trắc học định kỳ. FDA cho biết sẽ giám sát chặt chẽ

việc tiếp thị và tuân thủ quy định, và có thể đình chỉ hoặc thu hồi giấy phép nếu việc tiếp tục tiếp thị không còn phù hợp để bảo vệ sức khỏe cộng đồng, bao gồm cả trường hợp việc thanh thiếu niên gia tăng sử dụng sản phẩm này. Hãng *Reuters* đưa tin rằng động thái của FDA đánh dấu lần đầu tiên cho phép bán thuốc lá điện tử có hương vị trái cây tại Mỹ và diễn ra trong bối cảnh áp lực chính trị ngày càng gia tăng đối với cơ quan này, dẫn lời một báo cáo của *Wall Street Journal* cho biết Tổng thống Donald Trump đã chỉ trích Giám đốc FDA Marty Makary vì không hành động đủ nhanh chóng trong việc phê duyệt các sản phẩm thuốc lá điện tử và nicotine có hương vị. Với các lệnh tiếp thị mới nhất, FDA cho biết hiện họ đã cấp phép cho bán 45 sản phẩm thiết bị thuốc lá điện tử (ENDS) tại Mỹ. (NBC News)

THÁI LAN: LÀM RÕ CÁC QUY ĐỊNH VỀ TÚI NICOTINE

10/5 - Thái Lan đã siết chặt việc kiểm soát các sản phẩm túi nicotine, áp dụng các biện pháp kiểm soát nghiêm ngặt tương tự như đối với thuốc lá truyền thống. Cục Kiểm soát Bệnh tật (DDC) xác nhận rằng các sản phẩm này thuộc phạm vi Luật Kiểm soát Sản phẩm Thuốc lá BE 2560 (2017). Việc phân loại này cho phép nhập khẩu và bán hợp pháp nếu đáp ứng các quy định về thuế và hải quan, nhưng giới hạn việc phân phối đối với các nhà bán lẻ thuốc lá được cấp phép. Bán hàng trực tuyến và quảng

cáo kỹ thuật số sẽ bị cấm, và công việc thực thi quy định ngày càng nhắm vào các kênh này. Các nhà bán lẻ phải xem túi nicotine giống như thuốc lá: họ không được trưng bày chúng trên kệ hoặc quầy, và phải giữ kín đáo cho đến khi khách hàng yêu

cầu. Các hoạt động khuyến mãi dưới các hình thức như biển hiệu, tài liệu có thương hiệu, giảm giá hoặc quà tặng đều bị cấm. Ngay cả các sản phẩm có đóng thuế theo quy định cũng trở thành bất hợp pháp nếu chúng được tiếp thị hoặc bán ngoài các điều kiện này. Phó tổng giám đốc DDC, Tiến sĩ Anek Mung-omklang, đã bác bỏ tuyên bố rằng túi nicotine có mức độ rủi ro

thấp, và nhấn mạnh nicotine trong sản phẩm này tác động nhanh chóng lên não và khả năng gây nghiện, đặc biệt là ở người trẻ tuổi. Ông này cảnh báo về những rủi ro đối với trí nhớ, khả năng học tập, điều chỉnh cảm xúc, sức khỏe tim mạch và sức khỏe răng miệng. Chính quyền Thái Lan nhìn nhận nicotine là có hại bất kể loại sản phẩm nào. Các quan chức cũng nhấn mạnh việc giữ sản phẩm ở nơi ngoài tầm nhìn nhằm giảm khả năng tiếp cận và giảm hành vi mua hàng không kiểm soát là phù hợp với các biện pháp kiểm soát thuốc lá hiện hành. Cơ quan chức năng đã bắt đầu thực thi quy định, và đưa ra lời cảnh báo nhắm vào các hoạt động bán hàng và quảng cáo trực tuyến trái phép. Các cơ quan quản lý giám sát mạng xã hội và các nền tảng thương mại điện tử, và đã phản ánh về các nhãn dán quảng cáo xuất hiện ở các khu du lịch. Chính quyền làm rõ rằng các hạn chế này nhắm vào người bán, chứ không phải người tiêu dùng. Cá nhân có thể sở hữu hợp pháp các túi nicotine để sử dụng cá nhân mà không bị phạt. (Tobacco Asia)

MALAYSIA: SẢN PHẨM BẤT HỢP PHÁP TĂNG TRƯỞNG

08/5 - Thị trường thuốc lá lậu của Malaysia đang lan rộng, định hình lại ngành công nghiệp thuốc lá khi khoảng cách giá cả ngày càng nới rộng và việc thực thi pháp luật gặp nhiều khó khăn. Công ty Japan Tobacco International (JTI) Malaysia báo cáo rằng các sản phẩm bất hợp pháp hiện chiếm 57% tổng lượng tiêu thụ quốc gia, tăng lên gần 80% ở Sabah và Sarawak. Giá cả là yếu tố chính. Các bao gói thuốc lá hợp pháp có giá trên 20 MYR (5 USD), trong khi thuốc lá lậu được bán với giá từ 4 đến 8 MYR. Việc tăng thuế tiêu thụ đặc biệt và các quy định bán lẻ chặt chẽ hơn đã làm gia tăng khoảng cách giá cả, đẩy người tiêu dùng nhạy cảm về giá cả sang các sản phẩm trốn thuế. Ở các khu vực có thu nhập thấp hơn, khả năng chi trả quyết định việc người hút thuốc có tiếp tục mua dùng hay không, qua đó thúc đẩy các kênh cung cấp bất hợp pháp, đặc biệt là dọc theo các tuyến đường thương mại xuyên biên giới. Ba loại chiếm ưu thế trên thị trường bất hợp pháp: các loại thuốc lá giả có tem thuế giả (hiện chiếm

về tài chính là rất lớn. Malaysia thất thu khoảng 4 tỷ MYR (850 triệu USD) tiền thuế mỗi năm, phản ánh cả tình trạng tiêu thụ bất hợp pháp tràn lan và sự sụt giảm về doanh thu thuế hợp pháp. Bất chấp việc tăng cường thực thi pháp luật, các sản phẩm bất hợp pháp vẫn dễ dàng tiếp cận thông qua kênh bán lẻ không chính thức, được hỗ trợ bởi đường bờ biển dài, biên giới lỏng lẻo và các mạng lưới làm hàng giả. Nhận thức của người tiêu dùng càng làm trầm trọng thêm vấn đề. Nhiều người tiêu dùng biết rõ mình chọn mua thuốc lá bất hợp pháp, ưu tiên giá cả hơn là tính hợp pháp của chúng. Các nhà phân tích nhận định rằng Thị trường bất hợp pháp ở Malaysia không hề bị che giấu, mà đã trở thành một phần quen thuộc trong hoạt động bán lẻ. (Tobacco Asia)

ANH: THÔNG QUA DỰ LUẬT VỀ THUỐC LÁ VÀ THUỐC LÁ ĐIỆN TỬ

08/5 - Dự luật Thuốc lá và Thuốc lá điện tử của chính phủ Anh đã được Hoàng gia phê chuẩn vào ngày 29 tháng 4 năm 2026, chính thức trở thành luật và thiết lập cơ sở pháp lý cho chính sách “thế hệ không khói thuốc” trên toàn quốc. Cốt lõi của đạo luật mới là lệnh cấm bán thuốc lá theo thể hệ, quy định việc bán thuốc lá cho bất kỳ ai sinh vào hoặc sau ngày 1 tháng 1 năm 2009 là bất hợp pháp – một cơ chế được thiết kế

để nâng dần độ tuổi được mua thuốc lá hợp pháp theo từng năm. Bên cạnh thuốc lá, đạo luật cũng đưa ra một loạt các biện pháp kiểm soát mới đối với các sản phẩm thuốc lá điện tử và nicotine, bao gồm các biện pháp cấm quảng cáo và tài trợ, cũng như quyền hạn cho phép chính phủ hạn chế bao bì, thương hiệu và trưng bày được cho là nhằm thu hút trẻ em. Chính phủ cũng nhấn mạnh quyền lực thực thi mạnh mẽ hơn, bao gồm khả năng thực hiện chương trình cấp phép bán lẻ và các công cụ mới nhằm giải quyết nạn buôn bán thuốc lá và thuốc lá điện tử bất hợp pháp – một điểm mấu chốt đối với

ngành thương mại hợp pháp khi gánh nặng thực thi chuyển sang các nhà bán lẻ và chính quyền địa phương. Bộ trưởng Y tế Wes Streeting cho biết luật này “đánh dấu một bước ngoặt đối với sức khỏe quốc gia”, và lập luận rằng nó sẽ bảo vệ các thế hệ tương lai khỏi việc tập tành hút thuốc đồng thời hỗ trợ những người hút thuốc hiện tại bỏ thuốc. Ông Wes Streeting kêu gọi các nhà hoạch định chính sách nắm bắt thời cơ để đẩy nhanh việc hỗ trợ cho những người hút thuốc hiện tại, “cho dù bạn 70 hay 17 tuổi”. (Threads)

INDONESIA: PHẢN ĐỐI ĐỀ XUẤT VỀ THUẾ THEO BẬC ĐỐI VỚI THUỐC LÁ

07/5 - Một liên minh các tổ chức xã hội dân sự Indonesia đã bác bỏ đề xuất của chính phủ về việc mở rộng hệ thống thuế tiêu thụ đặc biệt đối với thuốc lá bằng cách thêm một bậc thuế mới, cho rằng điều này có thể làm suy yếu các mục tiêu về sức khỏe cộng đồng và làm tăng nguy cơ tham nhũng. Liên minh Bảo vệ Môi trường (SOS), bao gồm CISDI, Seknas FITRA và Indonesia Corruption Watch, cho biết kế hoạch này mâu thuẫn với mục đích chính của chính sách thuế tiêu thụ đặc biệt là kiểm soát tiêu thụ,

và thay vào đó lại ưu tiên việc tạo ra doanh thu thuế. Các quan chức đề xuất thêm bậc thuế thứ chín vào cấu trúc hiện có để khuyến khích các nhà sản xuất bất hợp pháp tham gia thị trường chính thức, với khả năng sẽ có hiệu lực thực hiện sớm nhất vào tháng 5 năm 2026. Các nhà phê bình cho rằng động thái này có thể làm phức tạp hệ thống và tạo điều kiện cho "tiêu

dùng tiết kiệm hơn", nơi người tiêu dùng chuyển sang các sản phẩm rẻ hơn, đồng thời tạo ra cơ hội cho sự thao túng và thực thi lỏng lẻo. CISDI khuyến nghị đơn giản hóa cấu trúc hiện tại thay vì mở rộng nó, và ICW cảnh báo rằng việc bổ sung thêm các cấp bậc thuế có thể mở ra những con đường mới cho sự tham nhũng thông qua việc phân loại sai sản phẩm. Các quan chức chính phủ khẳng định chính sách này có thể giúp tăng doanh thu và kiểm chế buôn bán bất hợp pháp, nhưng các tổ chức xã hội dân sự cho rằng nó không giải quyết được những thách thức thực thi cơ bản.

THÁI LAN: THU GIỮ VAPES VÀ KHÍ NITƠ TRỊ GIÁ HƠN 27 TRIỆU THB

05/5 - Hải quan Cảng Bangkok thông báo tịch thu một lô hàng gồm thuốc lá điện tử nguyên bộ (vapes), dung dịch điện tử và khí gây cười (nitơ oxit). Vụ này có thể khiến kinh tế thiệt hại vượt quá 27 triệu baht, tương đương khoảng 831.178. Ông Thanakrit Linthong, Giám đốc Cục Hải quan Cảng Bangkok, cho biết trong tuần qua, các lực lượng chức năng điều tra, kiểm soát của hải quan cùng các đơn vị liên quan đã phối hợp kiểm tra bốn lô hàng nhập khẩu được khai báo là hàng hóa tổng hợp và đã phát

hiện các mặt hàng không được khai báo. Trong đó có 52.000 đơn vị thuốc lá điện tử nguyên bộ và 100 gallon dung dịch điện tử với tổng trọng lượng 2.000 kg, trị giá 5,56 triệu baht, tương đương khoảng 171.161 USD. Báo cáo cho biết điều này cấu thành hành vi nhập khẩu hàng cấm vào Thái Lan và có thể vi phạm Luật Hải quan năm 2017 và thông báo năm 2014 của Bộ Thương mại về việc chỉ định shisha

điện tử và thuốc lá điện tử là hàng hóa nhập khẩu bị cấm. Cơ quan Hải quan cũng đã thu giữ 126.226 bình khí nitơ oxit (khí cười) với nhiều kích cỡ khác nhau, trị giá 21,27 triệu baht, tương đương khoảng 654.784 USD. Báo cáo cho biết số hàng hóa này được nhập khẩu không có giấy phép nhập khẩu, có khả năng vi phạm Luật Hải quan năm 2017, Luật Thuốc năm 1967 và Luật Thực phẩm năm 1979. Ông Thanakrit cho biết Cục Hải quan Thái Lan và Hải quan Cảng Bangkok sẽ tiếp tục quyết tâm, chặt chẽ và liên tục ngăn chặn và trấn áp nhập khẩu bất hợp pháp, không cho phép những hàng hóa như vậy lọt qua và gây hại cho cộng đồng. (Matichon)

HÀ LAN: CÂN NHẮC LỆNH CẤM ĐẦU LỌC THUỐC LÁ ĐỂ GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ Ô NHIỄM NHỰA

04/5 - Chính phủ Hà Lan đang xem xét khả năng cấm sử dụng đầu lọc thuốc lá như một phần của nỗ lực rộng lớn hơn nhằm giảm ô nhiễm môi trường, đặc biệt là rác thải đầu lọc thuốc lá. Sáng kiến này gắn liền với mục tiêu quốc gia giảm rác thải thuốc lá lên đến 70% vào năm 2026, một mục tiêu mà các biện pháp hiện tại khó lòng đạt được.

Đầu lọc thuốc lá – thường được làm từ cellulose acetate, một dạng nhựa – là nguồn gây ô nhiễm vi nhựa chính và có thể tồn tại trong môi trường nhiều năm. Nghiên cứu được trích dẫn trong cuộc tranh luận cho thấy việc loại bỏ đầu lọc có thể làm giảm đáng kể ô nhiễm vi nhựa mà không gây ra tác hại đáng kể nào đến sức khỏe của người hút thuốc, vì người ta chưa chứng minh được lợi ích bảo vệ sức khỏe của đầu lọc. Đề xuất này vẫn đang được xem xét và là một phần của cuộc thảo luận chính sách dài hạn ở Hà Lan, có thể cần phải phù hợp với luật pháp của Liên minh Châu Âu. Lệnh cấm có thể được thực hiện thông qua việc sửa đổi các quy định của EU về

nhựa sử dụng một lần, dự kiến vào khoảng năm 2026. Nói rộng hơn, cuộc thảo luận phản ánh động lực quốc tế ngày càng tăng hướng tới việc quản lý chặt chẽ hơn đối với đầu lọc thuốc lá, xuất phát từ cả mối quan ngại về môi trường và sức khỏe cộng đồng. (Tobacco Insider)

TÂY BAN NHA: HƯỚNG ĐẾN VIỆC BÁN THUỐC LÁ ĐIỆN TỬ VÀ TÚI NICOTINE QUA CÁC KÊNH ĐƯỢC CẤP PHÉP, BỎ LỆNH CẤM HOÀN TOÀN

03/5 - Ủy ban Y tế Quốc hội Tây Ban Nha đã thông qua một đề xuất cho bán thuốc lá điện tử và túi nicotine thông qua các kênh được quản lý và cấp phép, chẳng hạn như các cửa hàng bán thuốc lá có giấy phép. Biện pháp này sẽ hạn chế việc phân phối thông qua các cửa hàng bán lẻ không chuyên và hạn chế bán hàng thông qua các nền

tảng trực tuyến được quản lý lỏng lẻo. Sáng kiến này được thiết kế để tăng cường giám sát các sản phẩm này, cải thiện việc tuân thủ các quy định về sức khỏe và thuế, và giảm khả năng tiếp cận của giới trẻ, điều đang trở thành mối lo ngại ngày càng tăng đối với các nhà hoạch định chính sách. Việc kiểm soát chặt chẽ hơn về xác minh độ tuổi và cấp phép bán hàng dự kiến sẽ là một phần cốt lõi của khuôn khổ. Quan

trọng hơn, ủy ban đã bác bỏ ý tưởng cấm hoàn toàn thuốc lá điện tử và túi nicotine. Các nhà lập pháp lập luận rằng cách tiếp cận toàn diện như vậy sẽ kém hiệu quả hơn so với việc thiết lập một thị trường được kiểm soát và giám sát. Nhìn chung, đề xuất này báo hiệu một sự chuyển dịch sang việc quản lý chặt chẽ hơn các kênh bán hàng thay vì cấm đoán, nhằm cân bằng giữa khả năng tiếp cận với việc tăng cường bảo vệ người tiêu dùng và kiểm soát bằng quy định. (Tobacco Insider)

NGA: HIỆP HỘI CÁC DOANH NGHIỆP CHO RẰNG LỆNH CẤM THUỐC LÁ ĐIỆN TỬ SẼ TẠO RA RỦI RO LỚN HƠN BẤT KỲ QUY ĐỊNH HIỆU QUẢ NÀO

03/5 - Trong một bức thư do Opora Nga (một hiệp hội/doanh nghiệp) gửi cho Phó Thủ tướng thứ nhất Denis Manturov vào ngày 30 tháng 3, cho biết việc cấm các thiết bị hút thuốc lá điện tử (ENDS) và chất lỏng của chúng sẽ tạo ra những rủi ro về kinh tế, pháp lý và chính trị vượt xa bất kỳ tác động pháp lý nào có thể mang lại. Kirill Kuznetsov, chủ tịch ủy ban hàng hóa chịu thuế tiêu thụ đặc biệt của Opora Nga, cho biết tổ chức này phản đối bất kỳ lệnh cấm nào có thể buộc một số lượng lớn doanh nghiệp phải rời bỏ thị trường. Ông này cho biết hiện có khoảng 20.000 cửa hàng bán lẻ ở Nga bán các sản phẩm ENDS và nói thêm rằng việc phân mảnh không gian kinh tế của đất nước thông qua các sáng kiến khu vực riêng lẻ là không phù hợp. Báo cáo cho biết

các hạn chế đối với việc bán thuốc lá điện tử ở Nga đã được thảo luận từ mùa hè năm 2025. Vào tháng 8 năm 2025, Thống đốc vùng Nizhny Novgorod, Gleb Nikitin, đề xuất trao quyền cho các vùng tự đưa ra các biện pháp như vậy, và Tổng thống Vladimir Putin đã ủng hộ ý tưởng này. Vào tháng 3 năm 2026, Denis Manturov cho biết một số bộ đã được giao nhiệm vụ nghiên cứu lệnh cấm lưu hành thuốc lá điện tử ở Nga. Hiện tại, khả năng cho phép các khu vực cấm bán thuốc lá điện tử đang được lên kế hoạch

như một phần của việc sửa đổi lần thứ hai đối với luật cấp phép bán buôn và bán lẻ thuốc lá. Báo cáo cho biết thử nghiệm này dự kiến sẽ diễn ra từ ngày 1 tháng 3 năm 2027 đến ngày 1 tháng 3 năm 2032. Ở những vùng không sử dụng quyền áp đặt lệnh cấm, vấn đề sẽ được giải quyết thông qua các biện pháp cấp phép bán lẻ. Báo cáo cũng cho biết phương án cấm theo vùng được coi là một sự thỏa hiệp, với

phương án thay thế là lệnh cấm hoàn toàn trên toàn quốc đối với việc lưu hành thuốc lá điện tử. Ủy ban Nhà nước Nga về Chống Buôn lậu Sản phẩm Công nghiệp Bất hợp pháp trước đây đã ủng hộ kịch bản cấm hoàn toàn. Dmitry Vladimirov, giám đốc Liên minh các bên tham gia lưu hành sản phẩm chứa nicotine, cho biết lệnh cấm hoàn toàn không chứng minh được hiệu quả mà còn tiềm ẩn rủi ro trực tiếp cho người tiêu dùng và ngân sách nhà nước. Trong thư gửi ông Manturov, Opora Nga đã đề cập đến lệnh cấm nghiêm ngặt năm 2025 của Việt Nam đối với thuốc lá điện tử và chất lỏng của chúng, mà theo ông Manturov đã đẩy việc bán hàng vào các kênh bất hợp pháp, và lệnh cấm thuốc lá điện tử năm 2024 của Kazakhstan, đã tạo ra những vấn đề tương tự. Đại diện doanh nghiệp cũng cho biết việc thiếu các hạn chế đáng kể đối với việc bán thuốc lá điện tử ở các nước láng giềng như Belarus sẽ làm tăng thêm rủi ro cho thị trường Nga. (Kommersant)

TRUNG QUỐC: THIẾT LẬP TIÊU CHUẨN QUỐC GIA CHO THUỐC LÁ LÀM NÓNG

02/5 - Toàn bộ lộ trình xây dựng và ban hành tiêu chuẩn cho Thuốc lá làm nóng (TLLN) tại Trung Quốc dự kiến kéo dài khoảng 22 tháng. Giai đoạn lấy ý kiến công khai được triển khai từ ngày 7/4 đến 7/5/2026. Động thái này nhằm tiến tới xây dựng một khuôn khổ quản lý ngày càng rõ ràng, chặt chẽ và có thể thực thi khi chính thức hợp pháp hóa sản phẩm này trên thị trường nội địa. Trên bình diện quốc tế, hiện chưa tồn tại một “tiêu chuẩn kỹ thuật duy nhất” áp dụng chung cho TLLN, song nhiều quốc gia và tổ chức đã hình thành các khung tham chiếu quan trọng. WHO thông qua FCTC (*Công ước khung về Kiểm soát thuốc lá*) và nhóm kỹ thuật TobReg cung cấp phương pháp đo lường khí hơi aerosol của TLLN, đánh giá thành phần và mức độ phơi nhiễm làm

thị về quản lý sản phẩm thuốc lá), tập trung vào tính minh bạch thành phần, kiểm nghiệm khí thải và cảnh báo sức khỏe. Anh, Nhật Bản sử dụng các bộ tiêu chuẩn kỹ thuật và cơ chế lồng ghép để kiểm soát an toàn sản phẩm. Những khung tham chiếu này đang trở thành cơ sở để nhiều chính phủ nghiên cứu, xây dựng chính sách quản lý phù hợp với điều kiện trong nước. (CGTN)

MỸ: FDA CÓ CƠ SỞ KHOA HỌC VỀ KHẢ NĂNG GIẢM NGUY CƠ

01/5 - Việc FDA Mỹ gia hạn quyết định diễn ra trong bối cảnh các sản phẩm này ghi nhận nhiều tiến triển đáng chú ý, song song với những lo ngại ngày càng gia tăng xung quanh Thuốc lá điện tử (TLĐT). Lý giải cho quyết định này, FDA cho biết các nghiên cứu khoa học cho thấy việc chuyển đổi hoàn toàn từ thuốc lá điếu truyền thống sang TLLN đã được FDA thẩm định khoa học giúp giảm đáng kể mức độ phơi nhiễm của cơ thể đối với các chất hóa học có hại hoặc có tiềm năng gây hại. Một điểm đáng chú ý trong lần gia hạn này là việc FDA tái khẳng định rằng, ngay cả khi chưa có các nghiên cứu dịch tễ học dài hạn, các bằng chứng khoa học hiện có vẫn cho thấy cơ sở hợp lý về khả năng giảm đáng kể và có thể đo lường được tỷ lệ mắc bệnh hoặc tử vong ở người sử dụng thuốc lá. Qua quá trình rà soát, FDA đồng thời xác định rằng các bằng chứng khoa học mới nhìn chung phù hợp với những dữ liệu đã được xem xét trong các hồ sơ MRTTP ban đầu, qua đó tiếp tục củng cố các kết luận về giảm phơi nhiễm,

cũng như kỳ vọng các sản phẩm này có thể mang lại lợi ích cho sức khỏe cộng đồng. Trong khuôn khổ quản lý thuốc lá của FDA Mỹ, MRTTP là một cơ chế đặc thù, đóng vai trò quan trọng trong việc lý giải bản chất của quyết định này. MRTTP của FDA, cho phép một sản phẩm thuốc lá được phép kinh doanh kèm theo công bố “giảm nguy cơ” hoặc “giảm phơi nhiễm (với các

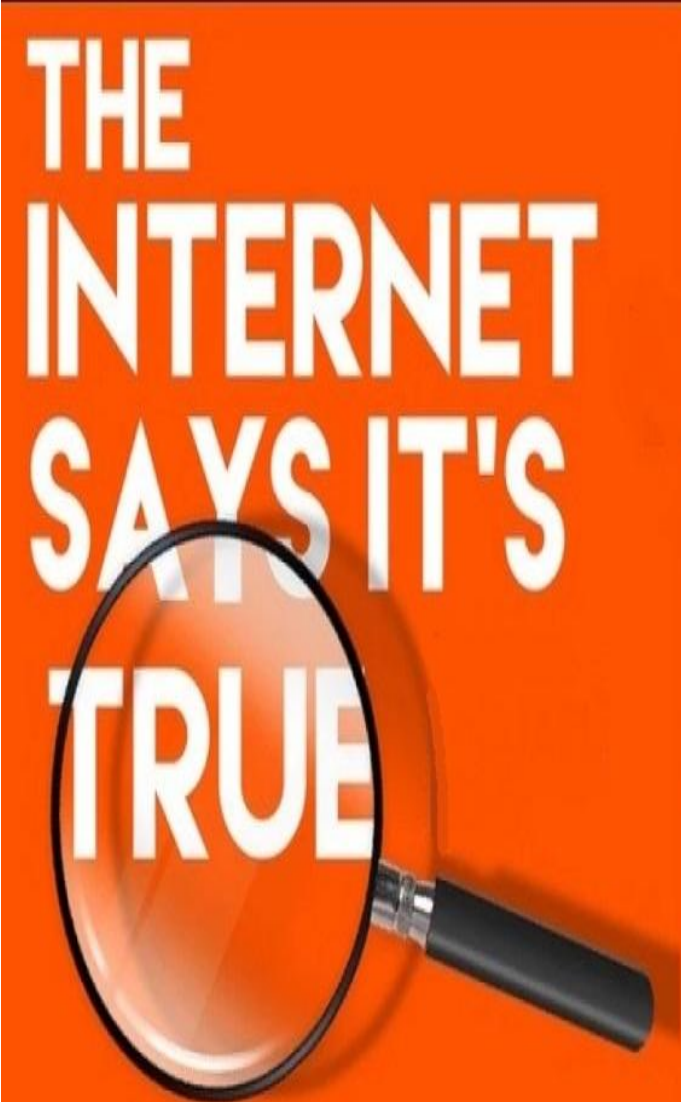
chất có hại lên cơ thể)”, nhưng chỉ khi nhà sản xuất cung cấp được bằng chứng khoa học xác đáng. Theo quy định, FDA không mặc định MRTTP là “an toàn”, mà đánh giá liệu việc sử dụng sản phẩm đó, so với thuốc lá điều truyền thống, liệu có giúp giảm đáng kể mức độ tiếp xúc với các chất độc hại và có khả năng mang lại lợi ích cho sức khỏe cộng đồng nói chung, bao gồm cả người không sử dụng thuốc lá. Để được cấp hoặc gia hạn MRTTP, doanh nghiệp phải nộp hồ sơ khoa học rất nghiêm ngặt, bao gồm dữ liệu hóa học, nghiên cứu sinh học, hành vi người dùng và tác động đến sức khỏe, đồng thời FDA có quyền giám sát, thu hồi hoặc không gia hạn nếu các bằng chứng mới không còn đáp ứng tiêu chí đặt ra. (Tobacco Reporter)

EU: BAT KHUYẾN KHÍCH THAM GIA THAM VẤN CỦA EU

01/5 - British American Tobacco (BAT) đã khởi động một sáng kiến nhằm khuyến khích người tiêu dùng trưởng thành và các đối tác bán lẻ tham gia vào tiến trình tham vấn của Ủy ban châu Âu (EC) về luật thuốc lá và nicotine trong tương lai. Chiến dịch mang tên “Share Your Voice” (*Chia sẻ ý kiến của bạn*) được thiết kế để thúc đẩy sự tham gia vào quá trình rà soát Chỉ thị về Sản phẩm Thuốc lá (Tobacco Products Directive) và hướng các bên liên quan đến nền tảng tham vấn “Have Your Say” (*Nói lên ý kiến của bạn*) của EC trong giai đoạn tiếp nhận ý kiến hiện nay. BAT cho biết sáng kiến này nhằm cung cấp những góc nhìn thực tiễn về cách các thay đổi quy định có thể ảnh hưởng đến việc sử dụng sản phẩm và hoạt động bán lẻ. Công ty lập luận rằng việc xây dựng chính sách hiệu quả cần có ý kiến từ những người tiêu dùng đã chuyển sang các sản phẩm thay thế không khói. BAT ước tính hiện có hơn 30 triệu người

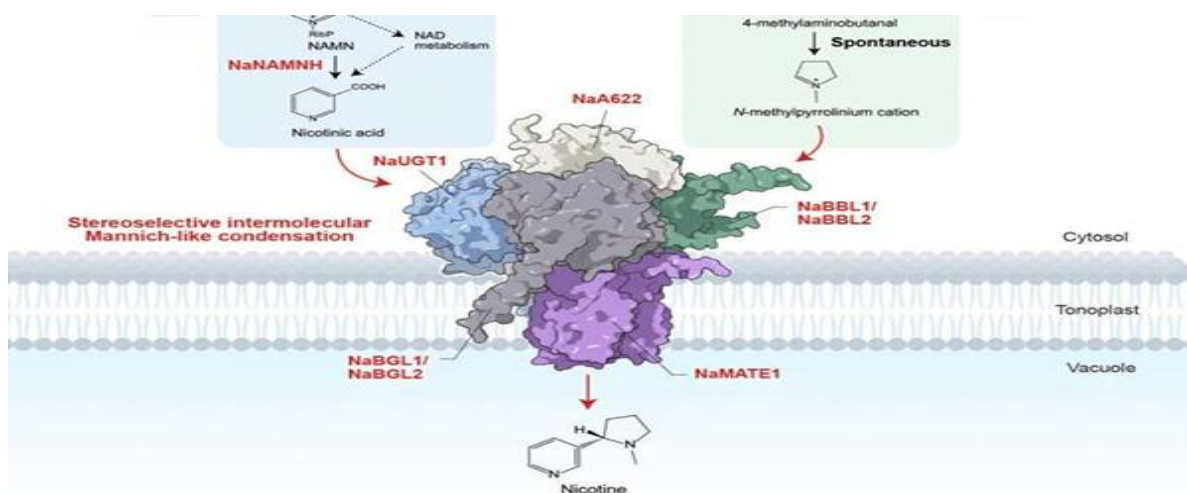
trưởng thành tại châu Âu sử dụng sản phẩm nicotine không khói, đồng thời cảnh báo rằng một số định hướng chính sách của EC có thể dẫn đến việc hạn chế hoặc cấm các dòng sản phẩm giảm thiểu rủi ro. Trong báo cáo đánh giá công bố tháng 4/2026, Ủy ban châu Âu cho biết đang xem xét khả năng áp dụng các biện pháp kiểm soát chặt chẽ hơn đối với thuốc lá và nicotine như một phần của khung pháp lý mới. Quá trình tham vấn hiện vẫn tiếp nhận ý kiến từ các bên liên quan, như một phần của tiến trình rà soát lập pháp. (Tobacco Reporter)

NGHIÊN CỨU & ỨNG DỤNG

TRUNG QUỐC: HOÀN THIỆN BẢN ĐỒ SINH TỔNG HỢP NICOTINE – CHẤM DỨT BÍ ẨN KÉO DÀI HÀNG THẬP KỶ

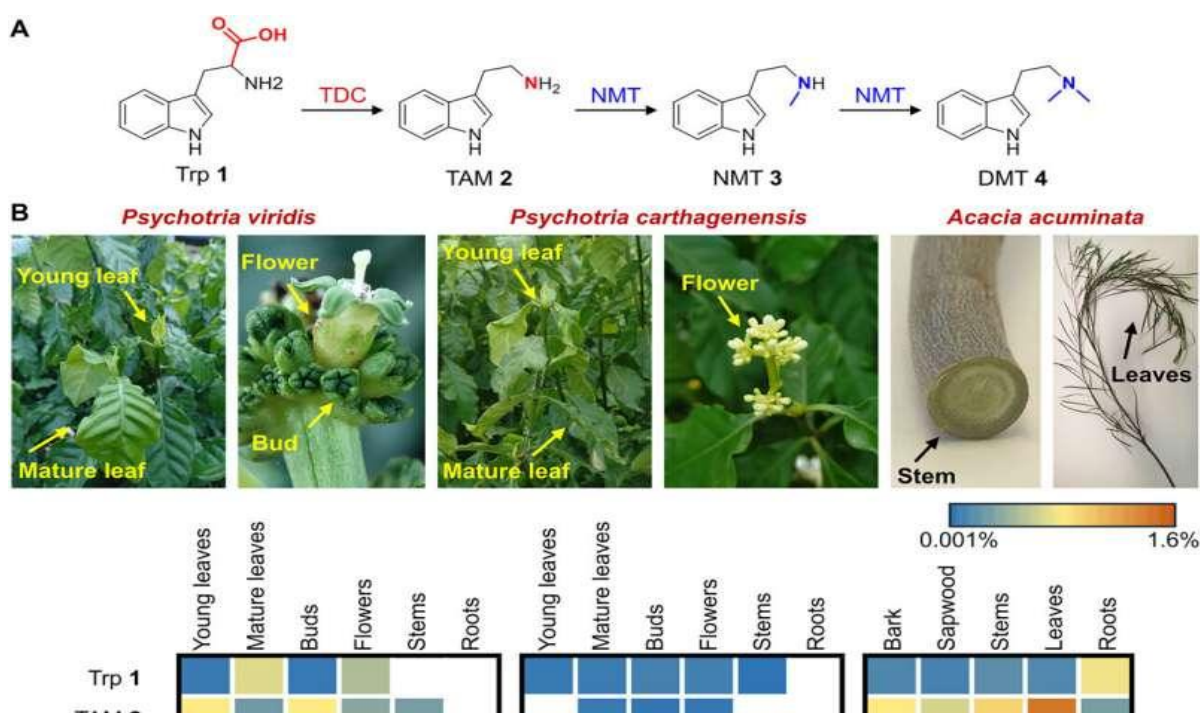
Nicotine, một loại alkaloid có tác dụng diệt côn trùng mạnh mẽ, đặc trưng của họ Cà, đã được sử dụng trong nông nghiệp như một loại thuốc trừ sâu từ năm 1690. Nó cũng có tiềm năng điều trị các rối loạn thần kinh như bệnh Alzheimer, bệnh Parkinson và trầm cảm. Tuy nhiên, bất chấp ảnh hưởng sâu sắc của nó đối với lịch sử loài người, nông nghiệp và sự tiến hóa của thực vật, các bước cuối cùng của quá trình sinh tổng hợp nicotine vẫn chưa được làm rõ cho đến nay. Trong một nghiên cứu được công bố trên tạp chí Cell, một nhóm nghiên cứu do Giáo sư LI Dapeng từ Trung tâm Xuất sắc về Khoa học Thực vật Phân tử thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc dẫn đầu đã làm sáng tỏ con đường sinh tổng hợp hoàn chỉnh của nicotine trong chủng loại cây thuốc lá hoang dã *Nicotiana attenuata* bằng cách sử dụng phương pháp omics đa chiều dựa trên lý thuyết thông tin. Kết quả cho thấy một metabolon động gồm năm thành phần—một cụm enzyme tạm thời hoạt động cùng nhau để thực hiện một loạt các phản ứng hóa học trong tế bào—điều phối bước ngưng tụ cuối cùng trong quá trình tổng hợp nicotine và vận chuyển hợp chất này đến lá cây thuốc lá. Các nhà nghiên cứu lần đầu tiên phát hiện ra một đột biến không tạo nicotine, *ao2*, trong cây thuốc lá hoang dã, dẫn đến việc xác định gen *NaAO2*, vốn đóng vai trò thiết yếu trong

việc hình thành vòng pyridine của nicotine. Bằng cách xây dựng một mạng lưới liên kết đa cấp tích hợp hệ gen học, hệ phiên mã học và hệ chuyển hóa cấu trúc không định hướng ở cấp độ quần thể, cá thể và tế bào đơn lẻ, họ đã xác định được một loạt các thành phần liên quan đến quá trình tổng hợp nicotine, bao gồm glycosyltransferase, reductase, các enzyme giống enzyme cầu nối berberine, β -glucosidase và chất vận chuyển MATE. Hơn nữa, các nhà nghiên cứu phát hiện rằng cây thuốc lá đã sử dụng một chiến lược “glycosyl hóa/khử glycosyl hóa” tinh vi và khó nhận biết cho phản ứng ghép nối cuối cùng giữa hai vòng dị vòng chứa nitơ của nicotine (một vòng 5 cạnh và một vòng 6 cạnh). Quá trình này đòi hỏi sự tham gia của hai chất trung gian dạng cation vòng, được ổn định nhờ glycosyl hóa thông qua enzyme UDP-glycosyltransferase (NaUGT1), sau đó được khử và hoạt hóa bởi một enzyme giống isoflavone reductase (NaA622). Tiếp theo, chúng được ngưng tụ thông qua phản ứng kiểu Mannich liên phân tử có tính chọn lọc lập thể, rồi được oxy hóa tuần tự bởi enzyme giống berberine bridge enzyme (NaBBL1/2). Cuối cùng, các chất trung gian này được khử glycosyl hóa bởi enzyme β -glucosidase (NaBGL1/2) để tạo ra nicotine tinh khiết về mặt lập thể, và sau đó được lưu trữ trong không bào thông qua protein vận chuyển MATE (NaMATE1). Quá trình “tổng hợp nicotine” này được thực hiện bởi một metabolon động (dynamic metabolon) được lắp ráp tại màng không bào. Tổ hợp protein này cho phép dẫn truyền cơ chất một cách hiệu quả, ngăn chặn sự tích tụ của các chất trung gian độc hại, và khéo léo vượt qua “thế khó tự độc” (autotoxicity dilemma) vốn có trong cơ chế phòng vệ của thực vật. Nghiên cứu này đã hoàn thiện bản đồ con đường sinh tổng hợp nicotine và cung cấp những hiểu biết quan trọng về phản ứng kiểu Mannich liên phân tử, một cơ chế nền tảng cho việc hình thành khung cấu trúc (scaffold formation) trong nhiều alkaloid của thực vật. Việc phát hiện ra metabolon đa chức năng có nguồn gốc tự nhiên này đã thiết lập một mô hình mới trong sinh học tổng hợp, mở ra khả năng sản xuất quy mô lớn các sản phẩm tự nhiên có giá trị cao với cấu hình lập thể được xác định rõ ràng. (Phys.org)

TÁI THIẾT KẾ CÂY THUỐC LÁ ĐỂ SẢN XUẤT CÁC HỢP CHẤT GÂY ẢO GIÁC

Các nhà khoa học đã biến đổi gen cây thuốc lá (*Nicotiana benthamiana*) để sản xuất năm hợp chất gây ảo giác thường được tìm thấy trong nấm, thực vật và thậm chí cả động vật lưỡng cư. Phát hiện đột phá này có thể thay đổi cách sản xuất một số loại dược phẩm. Nghiên cứu do Asaph Aharoni tại Viện Khoa học Weizmann dẫn đầu và được tạp chí New Scientist nêu bật, đã sử dụng phương pháp cấy ghép gen bằng vi khuẩn (agroinfiltration), một kỹ thuật đưa gen vào thực vật thông qua vi khuẩn mà không làm thay đổi vĩnh viễn DNA của chúng. Những cây được biến đổi gen tạm thời sản xuất các protein được mã hóa bởi các gen đó, cho phép các nhà nghiên cứu tạo ra các hợp chất mục tiêu mà không tạo ra các đặc điểm di truyền. Bằng cách thêm 9 gen mới vào cây thuốc lá, họ đã khiến cây này sản xuất ra các hợp chất psilocybin và

psilocin, vốn được tìm thấy trong nấm psychedelic và một số loài thực vật khác với dimethyltryptamine (DMT), bufotenin và 5-methoxy-DMT. Các hợp chất sau cũng có có mặt trong dịch tiết của loài cóc sông Colorado. Khả năng tạo ra nhiều hợp chất phức tạp trong cùng một loại cây trồng là một thành tựu kỹ thuật đáng kể, đặc biệt trong bối cảnh sự quan tâm đối với tiềm năng điều trị của các chất gây ảo giác ngày càng gia tăng. Các nhà nghiên cứu lưu ý rằng việc thu hoạch trực tiếp các hợp chất này từ tự nhiên có thể tạo thêm áp lực lên các hệ sinh thái vốn đã bị đe dọa bởi mất môi trường sống và khai thác quá mức, trong khi sản xuất tổng hợp vẫn còn tốn kém và khó khăn về mặt kỹ thuật. Ngược lại, cây thuốc lá mang lại một nền tảng quen thuộc và có thể mở rộng quy mô. Loài cây này sinh trưởng nhanh, đã được nghiên cứu kỹ lưỡng, và có thể được trồng trong môi trường nhà kính được kiểm soát, khiến nó trở thành lựa chọn hấp dẫn cho sản xuất dược phẩm. Ý tưởng này thực ra không mới. Việc sản xuất thuốc dựa trên thực vật — thường được gọi là “pharming” — đã được phát triển trong nhiều thập kỷ, với các protein dược phẩm có nguồn gốc từ thực vật

được phê duyệt tại Hoa Kỳ từ năm 2012. Các nghiên cứu trước đây cũng cho thấy cây thuốc lá có thể được biến đổi để sản xuất các chất kiểm soát khác, bao gồm cả một lượng nhỏ cocaine. Rupert Fray từ Đại học Nottingham cho biết bước đột phá này thể hiện cả năng lực kỹ thuật lẫn tiềm năng rộng lớn hơn. Ông nói: “Nếu bạn muốn hiểu một điều gì đó, bạn phải có khả năng xây dựng nó. Với tư cách là một thành tựu kỹ thuật, việc chứng minh rằng bạn hiểu các con đường và có thể thực hiện được, tôi nghĩ điều đó có giá trị.” Việc lựa chọn không làm cho các biến đổi di truyền này trở thành vĩnh viễn là một quyết định có chủ ý. Aharoni thừa nhận rằng những thay đổi di truyền có thể di truyền được sẽ làm dấy lên lo ngại về vấn đề tiếp cận và lạm dụng, đặc biệt khi các hợp chất liên quan thường gắn liền với việc sử dụng cho mục đích giải trí. Ông nói: “Sẽ hơi phức tạp nếu các thay đổi này được di truyền, và rồi mọi người sẽ yêu cầu hạt giống,” đồng thời lưu ý rằng về mặt lý thuyết, các kỹ thuật tương tự có thể được áp dụng cho các cây trồng như cà chua, khoai tây hoặc ngô. Thuốc lá có một lịch sử kếp kéo dài hàng thế kỷ, từ việc được sử dụng bởi người bản địa và châu Âu như một loại thuốc giảm đau và chữa bách bệnh, cho đến thời kỳ hiện đại với “nông nghiệp phân tử” công nghệ cao, nơi cây thuốc lá được dùng để sản xuất vắc-xin và protein trị liệu. Ngày nay, thuốc lá biến đổi gen hoạt động như một nhà máy sinh học nhanh chóng, tiết kiệm chi phí cho các loại thuốc như ZMapp (Ebola). Các nhà nghiên cứu sử dụng *Nicotiana benthamiana* như một “nhà máy sinh học” vì đây là loài cây không dùng làm thực phẩm, sinh trưởng nhanh, rất dễ nhiễm mầm bệnh, khiến nó trở thành lựa chọn lý tưởng cho việc sản xuất nhanh chóng và ở mức độ cao các protein tái tổ hợp và dược phẩm, theo các báo cáo truyền thông. Hệ miễn dịch suy yếu của nó cho phép biểu hiện tạm thời hiệu quả, tạo ra các protein có giá trị chỉ trong vài ngày thông qua kỹ thuật agroinfiltration. (Nicotine Insider)